

PÜÜNSI KÜLA ARENGUKAVA 2013 – 2023

Vastu võetud Püünsi küla üldkoosolekul 24.01.2013

Külavanem Jüri Kruusvee:

EESSÕNA.....	5
1. PÜÜNSI KÜLA KIRJELDUS JA OLEMASOLEV OLUKORD	6
2.1. Püünsi küla paiknemine.....	6
2.2. Ajalugu, asustus ja rahvastik, kinnisvaraarendus ja ettevõtlus.....	7
2.3. Loodus ja loodusväärtused, rohealad ja kaitstavad alad	10
2.4. Sotsiaalne taristu.....	13
2.4.1. Haridus.....	13
2.4.2. Kultuur, seltsielu, sport, vaba aeg	14
2.4.3. Ühistransport.....	16
2.4.4. Muud teenused	16
2.5. Kodanikuühiskond ja koostöö huvigruppide vahel	16
2.6. Tehniline taristu, teedevõrgustik	17
3. PÜÜNSI KÜLA ARENGUTASE ja ARENGUEELDUSED	18
3.1. Tugevad ja nõrgad küljed, võimalused ja ohud: SWOT-analüüs	19
3.2. Koondhinnang Püünsi küla arengutasemele ja arengueeldustele	24
4. PÜÜNSI KÜLA VAJADUSED: ELULISED ja ARENGUVAJADUSED	25
5. PÜÜNSI KÜLA VISIOON 2023	28
6. PÜÜNSI KÜLA ARENGUEELISTUSED JA -EESMÄRGID VISIOONI SAAVUTAMISEKS	28
6.1. Arengueelistus 1: Püünsi on valgustatud ja turvaliselt sõidetavate teedega küla, kust toimub regulaarne ja elanike vajadustest lähtuv bussiühendus nii valla keskusesse kui Tallinna linna	29
6.1.1. Eesmärk 1: Püünsi küla siseteed on aastaks 2014 asfalteeritud, teede korrashoid on järjepidev nii teekatte kvaliteedi kui ka talvise lumepuhastuse osas	29
6.1.2. Eesmärk 2: Püünsi küla siseteed on aastaks 2015 korralikult kaetud tänavavalgustusvõrguga.....	30
6.1.3. Eesmärk 3: Püünsi külal on aastaks 2014 elanike vajadusi rahuldav ühistranspordiühendus nii valla keskuse kui Tallinna linnaga.....	30
6.1.4. Eesmärk 4: Püünsi küla sisetee liikluskorraldus arvestab kõigi elanike, eriti laste, turvalisust ning tagab 2013 õppeaasta alguseks parimad lahendused ja liikluse sujuvuse kõikjal, eriti kooli ümbruses.....	31
6.2. Arengueelistus 2: Püünsi küla on atraktiivne korrastatud küla, nii loodust kui inimesi ja nende vajadusi arvestava mereranna ja rannapromenaadiga, supluskohta ja paadilautritega	31
6.2.1. Eesmärk 1: Püünsi külal on aastaks 2016 korrastatud mereäärne puhkeala, kuhu on reserveeritud alad nii merelindudele kui puhkajatele ja suplejatele, lõkkeplatsile, paadilautritele ja veespordiharrastajatele.....	32
6.3. Arengueelistus 3: Püünsi küla külgneb avaliku puhkemetsaga, kus on aktiivselt kasutuses olevad üldkasutatavad terviserajad. Ala peab säilitama maastikukaitseala staatuse	33

6.3.1.	Eesmärk 1: Rohuneeme metsa-ala on terviklikult säilitatud maastikukaitsealana ja avalikult kasutatava puhkemetsana	34
6.3.2.	Eesmärk 2: Rohuneeme metsas on kõigile kasutatavad vabaõhuhudrenaažööridega terviserajad, mis on hooldatud, mida täiendatakse uutega ning milledele juurdepääsu võimalusi parendatakse pidevalt	34
6.3.3.	Eesmärk 3: Püünsi külas rohevõrgustiku teemaplaneeringuga määratud haljastud on väärtuslike haljasaladena säilitatud, vastavalt hooldatud ning kasutuses.....	35
6.4.	Arengueelistus 4: Püünsi külal on kvaliteetset ja konkurentsivõimelist haridust pakkuv 9-klassiline kool ja piisavalt lasteaiakohti.....	35
6.4.1.	Eesmärk 1: Püünsis tegutseb aastaks 2014 korraliku, kõigile nõuetele vastava õppekvaliteediga 9-klassiline põhikool	36
6.4.2.	Eesmärk 2: Püünsi külas on lasteaed, mis rahuldab vähemalt kõik oma küla lasteaiakohtade vajadused.....	37
6.5.	Arengueelistus 5: Püünsi küla on aktiivne, turvaline ja sidus kogukond külakeskuse, ühistegevuste ja traditsioonidega, külas toetatakse ettevõtlikkust.....	37
6.5.1.	Eesmärk 1: Püünsi külas on aastal 2013 moodustatud küla MTÜ. Aasta jooksul toimub vähemalt kaks koolituspäeva, seminari või kohtumist täiskasvanutele	38
6.5.2.	Eesmärk 2: Püünsi külas on külakeskus, tegutsevad erinevad huviringid ning on palju võimalusi huvitegevusteks nii lastele, noortele kui täiskasvanutele.....	38
6.5.3.	Eesmärk 3: Aastaks 2014 on korrastatud Ülase tee äärsed spordiväljakud ning leitud võimalusi kooli väljakute paremaks kasutamiseks või täiendavate spordi- ja mänguväljakute rajamiseks.....	39
6.5.4.	Eesmärk 4: Püünsi küla on turvaline paik elamiseks. Paik, kus inimesed hoolivad üksteisest ja oma külast ning info liigub nii oma küla kui naaberkülade tegemiste osas. Aastaks 2014 on külal toimiv veebileht	40
6.6.	Arengueelistus 6: Püünsi küla on heakorrastatud küla, kus nii erakinnistud, aiatagused kui avalikus kasutuses olevad maa-alad on eeskujulikus korras.....	40
6.6.1.	Eesmärk 1: Püünsi küla on heakorrastatud küla, kus nii avalikud kohad kui koduaiatagused on hooldatud. Korraldatakse heakorrapäevasid või talguid.....	41
6.6.2.	Eesmärk 2: Püünsi külas on lahendatud pinnasevete äravoolu probleemid, heitvete jõudmine merre on välistatud.....	41
6.6.3.	Eesmärk 3: Külas ei ole hooldamata mahajäetud kinnistuid, mis riivavad silma ning on lastele ohtlikud	41
6.6.4.	Eesmärk 4: Püünsi küla paikneb suurepärase elukeskkonnaga piirkonnas, kus taristud vastavad elurajoonide vajadustele.....	42
7.	TEGEVUSKAVA.....	42
8.	ARENGUKAVA SEIRE JA AJAKOHASTAMINE	46
	Kasutatud materjalid:.....	46

Joonised

Joonis 1 Püünsi küla soolis-vanuseline struktuur seisuga 01.01.2009 (allikas: OÜ Geomedia, Viimsi valla AK)	8
Joonis 2 Püünsi küla ainus järv: Viikjärv (Maa-ameti ortofoto).....	10
Joonis 3 Püünsi küla ainus metsa-ala: Lasteaia kinnistu (Maa-ameti ortofoto).....	11
Joonis 4 Pandju laid (aerofoto, erakogu).....	12
Joonis 5 Püünsi, Rohuneeme ja Kelvingi küladest kooli minevad lapsed aastatel 2012-2018 (prognoos tehtud 2011 Viimsi valla kooli- ja koolieelsete lasteasutuste võrgu arengukava tarbeks)	14

Tabelid

Tabel 1 Elanike arv Püünsi külas 1997-2012 (allikas: Viimsi Vallavalitsus, rahvastikuregister)	7
Tabel 2 SWOT-analüüs (allikas: elanike küsitlus)	19
Tabel 3 Püünsi küla vajadused: elulised ja arenguvajadused.....	25
Tabel 4 Küla arengukava kokkuvõtlik tegevuskava ja finantseerimise allikad	42

EESSÕNA

Viimsi poolsaare läänekaldal paiknev Püünsi küla on tänapäevane 21. sajandi küla, mis on kaetud interneti- ja mobiilivõrguga, kus asub kauplus, kool ning lasteaed. Valla keskuse ja pealinnaga on külal toimiv ühistranspordiühendus. Siiski on külal igapäevaelu probleeme ning olulisi arengueesmärke, mille lahendamine aitaks muuta kogukonda sidusamaks, elavdaks seltsielu ning tõstaks elukeskkonna atraktiivsust. Lahenduste leidmiseks ning eesmärkide seadmiseks on koostatud Püünsi küla arengukava.

Käesolev dokument – Püünsi küla esimene arengukava – on koostatud küla aktiivi poolt külavanema algatusel. Arengukavas esitatakse küla peamised arenguvajadused, -eelistused ning -eesmärgid aastateks 2013 kuni 2023. Arengukava on külale vajalik alusdokument tegevuste planeerimisel, rahaliste vahendite taotlemisel ja kasutamisel ning seda tuleb vähemalt iga kahe aasta tagant ajakohastada. Dokumendi koostamisel on arvestatud kõikide Viimsi vallas kehtestatud asjasse puutuvate arengukavade ning üldplaneeringutega. Viited sidususele on toodud tekstis. Arengukava koostamisel on järgitud Eesti külade ja väikelinnade liikumise Kodukant poolt 2003. aastal välja antud käsiraamatus „Küla arengukava koostamine“ toodud juhiseid.

Arengukava koostamise käigus arvestati kõigepealt elanike pöördumisi otse külavanemale, mida oli aasta jooksul üle 1300 ning külavanema ja elanike vahelistel kokkusaamistel ülestõstetud kitsaskohti. Aluseks võeti 2011. aastal Püünsi Koolis läbi viidud lapsevanemate küsitluse tulemused, milles osales 118 koolilapse ja 17 lasteaialapse vanemad, 2011. aastal Viimsi valla haridusvõrgustiku arengukava koostamisel läbi viidud küsitlust, milles osales 108 Püünsiga seotud inimest ning 2011. aasta detsembris allkirjastatud 399 elaniku pöördumine Rohuneeme metsa kaitseks. Küla tugevate ja nõrkade külgede teada saamiseks koostati ja saadeti elanikele küsimustik küla meililisti (millega on liitunud üle 130 külaelaniku) ning 400 küsitluslehte tavaposti teel. Küsimustikule laekus 28 vastust. Ettepanekute ja vastuste alusel koostati SWOT–analüüs, mille põhjal reastati arengueelistused ja –eesmärgid ning tegevused nende eesmärkideni jõudmiseks.

Vastustest ja ettepanekutest selgusid küla põhilised kitsaskohad, mis on teede, liikluskorralduse ja tänavavalgustuse kehv olukord ning elanike nõudmisi mitterahuldav ühistranspordiühendus. Nende probleemide esmajärjekorras lahendamine on külale eluliselt vajalik, sest nimetatud puuduste tõttu on mitmed küla elanikud külast kas lahkunud või lahkumas.

Ülejäänud analüüsi käigus selgunud arengueesmärgid tagavad küla jätkusuutlikkuse, kindlustavad elanikele oluliste kodukohaväärtuste säilimise, reguleerivad inimeste ja keskkonna vahelisi suhteid ning tugevdavad küla identiteeti ja kogukonnatunnet.

Küla elanike vastustest selgusid peamised põhjused, miks Püünsi külla on elama tulnud ja siia jäädud. Nendeks on: **meri, mets, vaikus, turvalisus ja privaatsus.**

Kogu edasise arengu kavandamisel tuleb neist peamistest aspektidest lähtuda. Vastasel korral ei vasta ei arengukava ega selle alusel kujundatav elukeskkond enam siinsete elanike soovidele.

Elanike vastustest küsimustele moodustus **Püünsi küla visioon 2023**, millesse on koondatud kõik peamised arengueelistused. **Püünsi küla on aastal 2023:**

- **Heakorrastatud, valgustatud ja kvaliteetsete teedega küla. Toimub regulaarne ja tihe bussiühendus keskuste ja küla vahel.**
- **Atraktiivne mereäärne küla supluskohta ja korrastatud mererannaga, kus on ühtlasi loodud võimalused paatide hoiustamiseks. Jätkuvalt vaba metsaala kasutamine rekreatiivsel ja metsasaaduste varumise eesmärgil.**
- **Aktiivne ja sidus kogukond, kus on külakeskus ja toimuvad traditsioonilised ühisüritused. Kvaliteetset ja konkurentsivõimelist haridust pakkuv 9-klassiline kool. Piisavalt lasteaiakohti oma küla lastele.**

Püünsi küla esimese arengukava koostajad – Helen Lainjärv, Fred Lainjärv, Jüri Kruusvee ja Esta Järv – soovivad kõigile Püünsi elanikele turvalist tulevikku ning veidi rohkem pealehakkamist oma küla arengu planeerimisel.

1. PÜÜNSI KÜLA KIRJELDUS JA OLEMASOLEV OLUKORD

2.1. Püünsi küla paiknemine

Püünsi küla asub Harjumaal Viimsi vallas Viimsi poolsaare läänekaldal. Püünsi on põhjalõuna suunaline ca 500 m laiune ja ca 1,6 km pikkune mereäärne küla ning paikneb Tallinna lahe ning Rohuneeme põlismetsa vahelisel alal. Naaberküladeks on Rohuneeme küla põhjas ja Pringi küla lõunas.

Lähim tõmbekeskus on ca 5 km kaugusel paiknev Viimsi valla keskus: Haabneeme alevik. Püünsi külast Tallinna kesklinna on ca 15 km.

Viimsi poolsaare läänekallas on tänu Rohuneeme metsa-alale kaitstud jahedate avamerelt puhuvate tuulte eest, mistõttu kliimaatilised tingimused külmemal aastaajal on selles piirkonnas oluliselt leebemad kui poolsaare idakaldal. Atraktiivne looduskeskkond, soodne kliima, paremad väljundid keskustesse on peamised põhjused, miks läänekallas ja selle asumid on aastaid olnud ja on ka jätkuvalt prestiižsemad kui poolsaare idaosa.

Püünsi küla igapäevaelu ja keskkonda mõjutavad enim neli tähtsat objekti:

- meri koos rannapromenaadi ja Pandju laiuga
- Rohuneeme mets
- lasteaed-põhikool
- kauplus

2.2. Ajalugu, asustus ja rahvastik, kinnisvaraarendus ja ettevõtlus

Esmased kirjalikud ülestähendused Püünsi külast on säilinud aastast 1471, mil küla kandis Nyby nime ja märgiti kui rootslaste rannaküla. 1519-ndast aastast märgitakse küla Bynäs nime all, mis on juba sarnane tänapäeva Püünsiga. Esmased elanikud külas olidki rannarootslased, kes saabusid siia arvatavasti 13 sajandil. Alles 16 sajandi algusest saabusid sisemaalt poolsaare rannaküladesse elama eestlased, kes siin rootslastega ja üksikute soomlastega segunesid.

Nõukogude ajal oli Püünsi küla (nagu ka Pringi ja Rohuneeme) piiritsooni tagune ala, kuhu vastava loata ei pääsenud. Rohuneeme metsas paiknesid nõukogude sõjaväeosad ning sinna tavainimest ei lubatud. Seda aega meenutavad metsas leiduvad okastraadirullid, kaitsekraavid ja lagunened sõjaväe-ehitised.

Asustus oli Püünsi külas küllalt hõre veel 50 aastat tagasi, mil küla koosnes üksikutest rannataludest. S.M.Kirovi nimelise näidiskalurikolhoosi õitseajal hakati Püünsi külla kolhoosnikele jagama suvilakrunte ning seejärel ka elamuehituskrunte.

Tänaseks on Püünsi külas Riikliku Ehitisregistri ja Viimsi Vallavalitsuse koondandmete põhjal ca 550 olemasolevat või kohe valmivat eluruumi. Eluruumi tüübi järgi on külas peamiselt üksikelamud (neid on kaks korda rohkem kui suvilaid). Korterelamuid on teadaolevalt vaid üks. Keskmise elanike arv ühes eluruumis on 2,5 ning eluruumi pind ühe elaniku kohta ca 53m² (EHR, 2010).

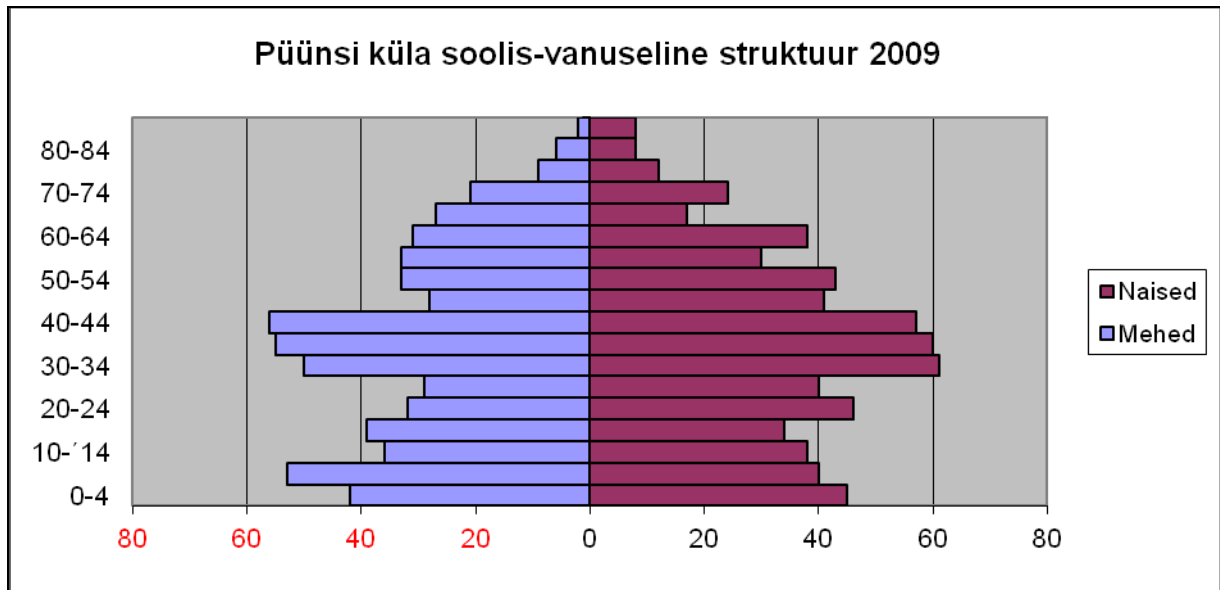
Püünsi küla elanike arv võrreldes kahe lähinaabruses paikneva küla, Kelvingi ja Rohuneeme, on peaaegu kahekordne. Kui Rohuneeme külas oli 01.12.2012 seisuga 452 ja Kelvingis 464 elanikku, siis Püünsi küla elanike arv seisuga 01.12.2012 oli elanikeregistri andmetel 1264 (neist naisi 650 ja mehi 614).

Elanike arv Püünsi külas on kasvanud viimase kümne aastaga rohkem kui kahekordseks: 2002 aasta 612-st 1244-ni 2012 aastal (analoogselt kasvas rahvaarv ka aastatel 1997-2002). Praktiliselt samasuguse suhtega on toimunud rahvastiku arvu kasv kogu Viimsi vallas. Elanike arvu positiivne kasv näitab küla elujõulisust. Samas ei saa seda mõista ainult nii, et elanikke on külla juurde tulnud. Kuna oma elukoha registreerimine elanikeregistris ei ole olnud kohustuslik, siis on paljud inimesed oma elukoha registreerinud alles viimastel aastatel. Nendele on lisandunud elanikud, kes on elama asunud uutesse eluruumidesse ning elanikud, kes on püsivalt elama asunud endistesse suvilatesse.

Tabel 1 Elanike arv Püünsi külas 1997-2012 (allikas: Viimsi Vallavalitsus, rahvastikuregister)

1.01. 1997	1.01. 1998	1.01. 1999	1.01. 2000	1.01. 2001	1.01. 2002	1.01. 2003	1.01. 2004	1.01. 2005	1.01. 2006	1.01. 2007	1.01. 2008	1.01. 2009	1.01. 2010	1.01. 2011	1.01. 2012	1.12. 2012
309	324	349	335	370	612	822	856	921	1043	1096	1176	1217	1220	1234	1244	1264

Püünsi on oma asendilt atraktiivne mere ja metsa vaheline rahulik ja looduslik piirkond, mis asetseb lähedal olulistele tõmbekeskustele. Seetõttu on eeldatav, et seni veel säilinud suvilate asemele kerkivad lähiajal elamud. Uutesse elamutesse elama asujad on omakorda tavaliselt noored lastega pered. Selline tendents peaks tagama sisserände ja sellele järgneva loomuliku iibe tulemusena tänase noorusliku ja elujõulise küla soolis-vanuselise struktuuri jätkumise (2009. aasta seisuga on külas 30-44 aastaste elanike ülekaal). Kui Püünsi küla soovib noortele peredele atraktiivset ning elamisväärsset elukeskkonda pakkuda, tuleb elimineerida kitsaskohad ning puudused, mille tõttu siia tulla ei taheta või siit lahkutakse. Nende põhjuste väljaselgitamine ongi üks selle arengukava eesmärkidest.

Joonis 1 Püünsi küla soolis-vanuseline struktuur seisuga 01.01.2009 (allikas: OÜ Geomedia, Viimsi valla AK)

Kinnisvarabuum, sellega seotud uuselamuarendus ning hoogne sisseränne on olulisemalt mõjutanud Püünsi küla lõunapoolsemat piirkonda, kuhu on kerkinud Püünsi ainukesed suuremad uued elamukvartalid. Need on Püünsi kooli ümbruse piirkond (Suureniidu, Niidu, Aasa, Vanapere) ning Kooli tee vastas paiknev mereäärne elamupiirkond (Kepsu).

Sisseränne kogu valda kasvas eriti hoogsalt aastatel 2001-2002 ning saavutas oma haripunkti aastal 2005, mil oli kinnisvarabuumi kõrghetk. Järgnenud majanduslangus piiras elamuarendust ja sisserännet. Käesoleval ajal on üldine olukord majanduses taas paranemas ning märke sellest võib näha ka Püünsi külas. 2012 aasta suvel hoogustus külas uuesti elamuehitus: jätkati pooleliolevaid ehitisi ning mitmete üksikute vanemate majade osas alustati põhjalikku renoveerimist või nende asemel uute ehitamist. Aastaid kasutult seisnud elamukruntidele hakkasid üle mitme aasta kerkima uued elamud.

Erinevalt paljudest teistest Viimsi valla asulatest on Püünsi küla arenenud ühtlaselt ja ilma suuremate tagasilöökideta. Külas puuduvad suuremad detailplaneeringutega kaetud alad, mille arendus oleks jäänud aastateks täies mahus seisma. Selliseid kehtestatud, kuid ellu viimata planeeringutega alasid on arvestataval hulgal nii Haabneeme kui Viimsi alevikus, Pringi, Lubja, Laiaküla, Äigrumäe ja Pärnamäe külas.

Ehitustegevuse ja elanike arvu olulisel suurenemisel ei ole Püünsi külas ruumiliselt enam võimalusi. Peamine uute elanike juurdevool saab edaspidi toimuda kas senise asustuse tihendamise ehk üksikutele tühjadele kruntidele uute elamute rajamise või endiste suvilate ümberehitamise kaudu. 2005. aastal kehtestatud Viimsi valla üldplaneeringu teemaplaneeringuga „Viimsi valla üldiste ehitustingimuste määramine. Elamuehituse põhimõtted“ on Püünsi piirkonnas kehtestatud minimaalne lubatud uue elamukrundi suurus 1200 m². Sellest tulenevalt pole külas elamuehitust võimalik väga tihedaks kavandada. See omakorda on eelduseks, et küla jääb ka tulevikus suurepärase elukeskkonnaga väikeelamupiirkonnaks.

Lisaks eluruumidele on Püünsi külas ka tootmisotstarbelist kinnisvara, mis kuulub enamuses tegevuse lõpetanud ettevõtetele ning sisuliselt koosneb lagunenenud ehitistest. Selliste hoonete hulka kuulub endise S.M. Kirovi nimelise näidiskalurikolhoosi plekktaaratsehh, mis täna seisab peamiselt kasutult (osaliselt on hoone kasutusel ning seal tegutsevad väikeettevõtjad: autoremondi- ja metallitöökoda). Püünsi lõunaosas asuvad endise kolhoosi šampoonitsehhi varemed. Toimivatest tootmistest paikneb Püünsis AS Printtare plekktaaratsehh, katlamaja-metallitöökoda ning endise kalakasvatuse hooned, kus tegeletakse ravimite, tervisetoodete ja söödalisandite tootmise ja pakendamise (Interchemie werken De Adelaar Eesti AS).

Avalikkusele suunatud äriotstarbelistest hoonetest asub külas Harju Tarbijate Ühistule kuuluv väike toidu- ja esmatarbekauplus: Rohuneeme kauplus ning Meriton Hotels Group „Villa Mary“ äri-, konverentsi- ja majutuskompleks.

Tööhõivega seotud inimeste arvu ja töötamise koha kohta andmed puuduvad. Eeldada võib, et nagu Viimsi vallas üldiselt, käivad elanikud Püünsi külast töö peamiselt pealinnas (vastavalt Viimsi valla arengukavale 2010 paiknevad ¾ töötavate viimsilaste tööandjad Tallinnas). Kindlasti on tööga hõivatud külaelanikke ametis ka valla tõmbekeskuses, Haabneemes.

Klassikalises mõttes tööandjateks külas on Püünsi Kool, Rohuneeme kauplus ja Interchemie werken De Adelaar Eesti AS, kus on töö ka Püünsi elanikke. Samas võib üldise tendentsi põhjal kogu riigis eeldada, et järjest suureneb nende inimeste hulk, kes töötavad kodus või juhivad oma ettevõtet kas ainult või peamiselt kodus töötades, olles ise enestele tööandjad. Seda eeldust toetavad Äriregistri andmed, mille kohaselt Püünsi külas elavad ettevõtlikud inimesed. Küla ca 500 majapidamise kohta on 2012 aasta detsembri seisuga registreeritud üle kaheksa ettevõtte:

- 2 aktsiaseltsi (AS)
- 2 täisühingut (TÜ)
- 17 füüsilisest isikust ettevõtjat (FIE)
- 182 osäühingut (OÜ)
- 13 mittetulundusühingut (MTÜ)

Majandustegevuse registris registreeritud ettevõtjaid on Püünsi külas 34 ning neist valdav enamuses tegeleb hulgi- ja jaekaubanduse või teenindusega.

2.3. Loodus ja loodusväärtused, rohealad ja kaitstavad alad

Poolsaare rannikupiirkonnad, sealhulgas Püünsi küla piirkond, oli üks viimaseid, mis pärast mandrijää eemaldumist merest kerkis. Maapinna tõus ei ole veel lõppenud ning tänapäeval kerkib Viimsi poolsaar ca 2 mm aastas. Püünsi on pinnavormilt Rohuneeme jäänukplato aluline osa, mille maksimumkõrgus on 9 m üle merepinna ning millel on laugjas langus rannikumere suunas.

Pinnas koosneb peamiselt nõrgalt leetunud või leetjatest muldadest, kohati esineb sooldunud gleimullastikku. Tulenevalt sellest iseloomustab pinnast liigniiskus. Püünsi küla pinnakoosluse üheks iseloomulikuks vormiks võib lugeda mandrijää liikumise tagajärel moodustunud graniitkivimi ladestusi, mis on eriti selgelt nähtavad Rohuneeme metsaalal. Suhteliselt õhukese kõdumullakihi alla jääva osa moodustab valdavalt sinisavi, mida kohati läbivad kruusa ja liiva sooned.

Püünsis paikneb valla ainuke säilinud järv: Püünsi tee ääres asuv ca 1,4 hektariline Viikjärv.

Joonis 2 Püünsi küla ainus järv: Viikjärv (Maa-ameti ortofoto)

Küla administratiivsesse koosseisu kuulub Rohuneeme metsa-alast eraldatud 3,46 hektariline Lasteaia maaüksus, mis vastavalt kehtivale Viimsi valla üldplaneeringule on ette nähtud sotsiaalseks arenguks: sotsiaal-, haridus-, tervishoiu-, kultuuri- ja spordiehitiste rajamiseks ning kuhu on kavandatud Püünsi uus lasteaed. Lasteaia maaüksuse metsaalal kasvav kõrghaljastus on majanduslikult väheväärtuslik. Peapuuliigi moodustab hariliku kase järelkasv.

Joonis 3 Püünsi küla ainus metsa-ala: Lasteaia kinnistu (Maa-ameti ortofoto)

Püünsi küla looduse ja elukeskkonna kaks olulisemat mõjutajat on meri ja mets, mis jäävad administratiivselt väljaspoole küla piiri (välja arvatud metsaosa Lasteaia maaüksusel), kuid mõjutavad oluliselt nii kliimatilisi tingimusi kui ka elanike vaba-aja tegevust. Kevad on siin hilisem, sügis aga see-eest pikem ja soojem kui sisemaal. Nagu mereäärsetes piirkondades tavaks, on tuulevaikseid perioode harva, selle kompensatsiooniks on puhas mereõhk ja põlis-metsa vahetu lähedus.

184 hektari suurune Rohuneeme metsa-ala on 2009. aastal kehtestatud Viimsi valla mandriosa üldplaneeringu teemaplaneeringuga „Miljööväärtuslikud alad ja rohevõrgustik“ määratud rohevõrgustiku tuumalaks. Tuumalal ei ole lubatud ehitustegevus ning tuleb tagada pindala ja läbimõõtude säilimine. Sama planeeringuga on alale moodustatud maastikukaitseala. Planeeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande kohaselt on Rohuneeme maastikukaitsealal ja sellega piirnevatel aladel kaitstavaid ja haruldasi ning hoidmist vääri vaid, samuti kohati haruldasi taimeliike loendatud 74 erinevat liiki. Kuigi ei mets ega kaitseala ei asu Püünsi külas, on terviklikult säilinud väärtusliku loodusmaastikuga, bioloogilise ja liigilise mitmekesisusega, haruldaste ja kaitsealuste liikidega ning erinevate ökosüsteemidega mets külaelanike poolt aktiivses kasutuses. Peamiselt käiakse kas koertega jalutamas, seenel, marjul, peredega looduses vaba aega veetmas või harrastatakse tervisesporti: jooksmine, kõndimine, rattasport, suusatamine jne. Nii Rohuneeme, Kelvingi kui Püünsi külast kulgevad metsa mitmed suusa- ja jalgrajad, mida mööda inimesed pääsevad aastaringselt metsa. Rohuneeme metsaala on kogu külale elukeskkonna väärtuse seisukohalt äärmiselt olulise tähtsusega. Mets kaitseb piirkonna elukeskkonda oluliste meteoroloogiliste mõjutuste (külmad põhja-, kirde- ja idasuunalised avamere tormituuled) eest. Igasugune töenduslik ja läbimõttlemata metsa majandamine (sihid, häilud, lageraie, võraliituse vähendamine jne) piirkonnas võib oma tagajärgedega põhjustada elukeskkonna väärtuse seisukohast lähtuvalt pöördumatuid negatiivseid muutusi.

Rohevõrgustiku teemaplaneeringuga on Püünsi külas reserveeritud 5 väärtuslikku haljastut:

- haljastu nr 3: Ülase tänava parkmets koos tennise- korvpalli- ja jalgpalliplatsiga
- haljastu nr 4: Püünsi küla rand

- haljastu nr 5: Viikjärv ja seda ümbritsev ala
- haljastu nr 6: Järve tänava haljasala
- haljastu nr 7: Kooli tänava haljasala

Lisaks teede äärtes ja eramajade kinnistutel kasvavale kõrg- ja madalhaljastusele on need 5 haljastut need, mis annavad Püünsi küla elamualadele rohelist ja avarust ning seovad küla naabruses asuva metsaga ühtseks tervikuks.

Püünsi sümboliks võib pidada rannikumeres paiknevat küla jaoks olulist maamärki: ca 0,2 hektari suuruse pindalaga Pandju laidu, mis on kunagise Aegna saareni ulatunud laidude grupi viimane üle merepinna ulatuv osa. Pandju omapäraks on intensiivsete hüdro-meteoroloogiliste mõjutuste tagajärjel merepõhja uhtematerjalist moodustunud pikk kaldani ulatuv põhiliselt veerisest koosnev sääreosa, mis madala vee perioodil ulatub rannani ja tõusuvee ajal jälle kaob. Pandju sääär on unikaalne nähtus tänu rannikumere põhja kohalikele iseärasustele, mis säilitavad sääre liikumatu asendi nii laiul kui ka ranniku suhtes. Koos rannapromenaadiga ning rannikualaga moodustab Pandju laid visuaalselt atraktiivse ja vaatelise koosluse. Laid mängib suurt rolli ranniku hüdrooloogiliste tingimuste säilitamisel ning merelinnustiku elutingimuste tagamisel. Pandju laiul ja teda ümbritsevates rannavetes asub Tallinna lahe siseala viimane olulise tähtsusega merelindude pesitsuspaik. Ilma inimtegevusele piiranguid seadmata on Pandju laid ning merelindude pesitsus- ja toitumisala määratud hävinemisele. Näiteks Tallinki Autoexpress ja Superseacat 4 tekitatud lainetus 1990-ndatel aastatel vähendasid Pandju laiul pindala peaaegu kolmandiku võrra. Õnneks on vähemalt praegu suuri ja intensiivseid kiirlaineid tekitanud laevad Tallinna lahelt eemaldatud.

Joonis 4 Pandju laid (aerofoto, erakogu)

Viimsi valla rohevõrgustiku teemaplaneeringus on Püünsi küla ranna-ala märgitud kui vaatelise tähtsusega teelõik, mida tuleb hoida avatuna ning mitte sulgeda piirete või keelavate viitadega. Viimsi Vallavalitsus on omalt poolt pidanud Pandju laidu ja selle ümbruses pesitsevat lindude kolooniat oluliseks ning kaitsmist väärivaks ja paigaldanud välja tahvlid, mis kehtestavad Pandju laiul külastamise korra. Paraku on vallavalitsus heauskselt üle hinnanud kodanike keskkonnateadlikkust – tegelikkuses ei jälgi tahvritel olevat keeldu

praktiliselt keegi. 2012. aastal tellis kohalik omavalitsus ornitoloog Meelis Uustali poolt Pandju ja selle ümbruse linnustiku uuringu. Uuringu aruande kohaselt mõjutab laiuhaudelinnustikku nii väikesaarel ringi liikumine kui ka selle ümbruse merel harrastusspordi tegemine (eriti lohesurfamine, mis tekitab kotkaefekti ja häirib pesitsevaid linde).

Pandju laiul pesitseva haudelinnustiku (sh kaitsealused liigid) püsimine on ohustatud, kuna pesitsusperioodil toimub pidev häirimine, mis toob kaasa munade ja poegade hukkamise ning madala pesitsusedukuse. Küllastust ei ole võimalik efektiivselt ohjata ilma liikumispiranguid kehtestamata. Kaitsemeetmete rakendamata jätmisel koloonia tõenäoliselt hääbub. Randtiirude koloonia on hetkel veel Tallinna lahe suuremaid, kuigi on olnud enne küllastuskoormuse intensiivistumist 4 korda suurem. Viiest laiul pesitsevast III kaitsekategooria liigist kuuluvad randtiir, jõgitiir ja väiketiir Linnudirektiivi I lisa liikide hulka.

/Pandju laiul linnustiku aruanne 2012, Meelis Uustal/

Nimetatud uuringu järgselt on vallavalitsus asunud kaaluma kardinaalsemaid meetmeid Pandju laiul ja selle mereala kasutuskorra reguleerimiseks. Volikogule ette valmistatud eelnõu teeb ettepaneku ala riikliku kaitse alla võtmiseks. Samal ajal on kohalik omavalitsus taotlemas munitsipaalomandisse ranna alal seni jätkuvalt riigi omandisse kuuluvaid maa-alasid (Pikaneeme maaüksus pindalaga ca 1,3 ha ja Karikakra ning Rohuneeme teede ristumiskohas asuv lautrikoht ja selle ümbrus).

2.4. Sotsiaalne taristu

2.4.1. Haridus

Püüsi küla on uhke selle üle, et Püünsis on oma lasteaed-põhikool. Püüsi Kool tegutseb aastast 1993 ning asub Kooli tee 33. Kooli eeliseks on see, et ta on väikese kogukonna kool, kus kõik tunnevad kõiki ning õhkkond on seetõttu rahulik, turvaline, lapsekeskne ja rõõmsameelne. Metsa servas paikneva kooli ümber on loodud palju võimalusi vabas õhus sportimiseks: metsas suusarajad, kooli kõrval korvpalli- ja tenniseväljakud ning väikelaste mänguväljak ja jooksurada.

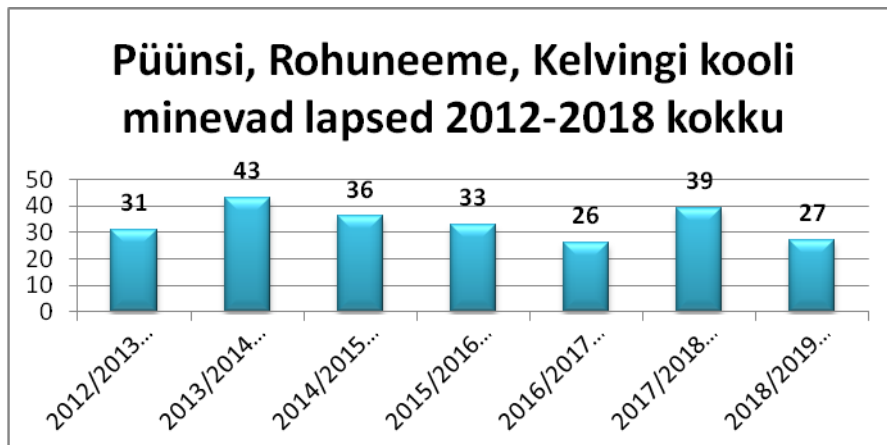
2012/2013 õppeaastal õpib koolis 188 õpilast, neist kahes esimeses klassis kokku 29, II klassis 21, III klassis 18, IV klassis 20, V klassis 23, VI klassis 18, VII klassis 20, VIII klassis 17, IX klassis 18 ja liitklassis 4 õpilast.

Koolis tegutsevad lastele mitmed huviringid (2012 aastal 17 erinevat ringi).

Lasteaias on 2 liitühma, mõlemas 18, kokku 36 last. Lastele pakutakse 4 erinevat huviringi.

Potentsiaalseteks Püüsi Kooli õpilasteks on Püüsi, Kelvingi ja Rohuneeme külade lapsed. 2011 aasta sügisel Viimsi valla haridusvõrgustiku arengukava jaoks tehtud prognoos, milles arvestati potentsiaalsete Püüsi Kooli õpilastena lisaks Pringi küla lapsi, nägi ette 2012. õppeaastal Püüsi Kooli I klassi astumas 50 last. Ilma Pringi külata, kust tegelikkuses lapsi seni Püünsisse pole ka tulnud, oli prognoosiarv 31 last. Tegelikkuses astus kooli sügisel 29

õpilast ehk põhimõtteliselt prognoosikohaselt. Tulenevalt sellest võib alljärgneval joonisel esitatud prognoosarve Püüsi Kooli õpilaste osas ka järgnevate aastate kohta usaldada.

Joonis 5 Püüsi, Rohuneeme ja Kelvingi küladest kooli minevad lapsed aastatel 2012-2018 (prognoos tehtud 2011 Viimsi valla kooli- ja koolieelsete lasteasutuste võrgu arengukava tarbeks)

Kooli ja lasteaiaga seoses on mitmeid lahendamist vajavaid ülesandeid.

Uue riikliku õppekava kohaselt on koolil puudu õppekavale vastav tehnoloogiaõppeklass ning laboratooriumiklass keemiatundide läbiviimiseks. Selleks, et kool saaks neid õppetunde läbi viia oma ruumides (mitte Viimsi Koolis) oleks vaja need õppeklassid rajada.

Eelnimetatud põhjuste tõttu ning tuginedes väitele, et Püüsi Kooli õpilaskoha maksumus on liiga suur, on vallavalitsus teinud ettepaneku reorganiseerida Püüsi Kool kuueklassiliseks. Kooli võimalik kuueklassiliseks muutmise plaan on külvanud külakogukonnas hirmusid kogu küla ja eriti laste edasise tuleviku osas. Paljud lapsevanemad, kooli hoolekogu ning pedagoogid on selle idee vastu. 2012. aasta lõpuks on vallavalitsus pärast külavanema ja kooli hoolekogu pikaegset selgitustööd ja erinevate alternatiivide pakkumist siiski kaalumas kooli üheksaklassilisena jätkamist ja ootab selle otsuse lõplikuks langetamiseks lisaks muudele argumentidele küla üldkoosoleku seisukohta.

Probleeme on lasteaiakohtadega, mida ei jätku kõigile soovijatele. Hädasti on vaja uut lasteaeda, mille rajamiseks on kooli kõrval ka selleks mõeldud maatükk olemas. Praegu peavad paljud Püüsi lapsed käima igapäevaselt kaugemates lasteaedades.

2.4.2. Kultuur, seltsielu, sport, vaba aeg

Kultuur ja seltsielu on tänaseni Püüsi küla siseselt eksisteerinud nn. naabrisuhete tasandil. Organiseeritud vaba aja veetmiseks puuduvad külas vastavad kooskäimise kohad ning külaelanikud on vähese eestvedamise puudumisel aastatepikku juba harjunud käima ühisüritustel väljaspool küla. Üksikuid rahvakogunemisi, koosolekuid jne on peetud Püüsi Koolis. Pidevaid huviringe ja ühistegevusi seni praktiliselt pole. Püüsi Koolis tegutseb täna üks huviring täiskasvanutele: naiste aeroobikaring.

Rekreatsioonivõimalused metsas ja mere ääres: Kuna tegemist on metsa- ja mereäärse külaga, on külahaval vabas õhus rekreatsiooniga tegelemiseks hulgaliselt võimalusi. Suvel käiakse suplemas, igal aastajal on rannapromenaadil palju jalutajaid, jalgrattureid ning rulluisutajaid. Supluskoht on paraku aja jooksul kinni kasvanud ning vajaks heakorrastamist ja uuendamist.

Metsa kasutatakse rekreatiivsetel eesmärkidel aastaringselt – metsa- ja suusarajad on populaarsed. Piisavalt leidub ka metsasaadusi (marjad, seemned). Metsaradadele pääsemise võimalused on hetkel ideaalsed ainult küla põhjapoolsemast otsast: Karikakra teelt ning Püünsi spordi- ja mänguväljakuid läbivalt Ülase põikteelt. Küla lõunapoolsest otsast, Püünsi Kooli tagant pääseb metsa nii Niidu kui Metsvindi teelt, kuid mitte kaugele, sest ala on liigniiske. Külavanemate eestvedamisel on kavas taastada tervisespordiradadele viivad metsarajad. Küla keskelt avalikud metsa pääsemise võimalused puuduvad ning neid ei saa ka luua, sest seda takistavad erakinnistud.

Vabaõhu spordi- ja mänguväljakud: Püünsi külas on kahed spordi- ja mänguväljakud. Ühed paiknevad Püünsi Kooli juures, kus on tenniseväljakud, laudpõrandaga korvpalliplats ning väikelaste mänguväljak mitmesuguse atribuutikaga ja jooksuradadega. Teised väljakud asuvad Ülase põiktee ääres ning seal on tenniseväljak, korvpalliplats, saepuru-liivakattega jalgpalliväljak ning väikelaste mänguväljak. Ülase põikteel asuvad Püünsi küla spordi- ja mänguväljakud on olnud erinevate põlvkondade noorte hulgas populaarsed kooskäimise kohad juba aastakümneid. Tänapäevaks on väljakute atribuutika kahjuks suures osas amortiseerunud ning vajaks uuendamist või põhjalikku remonti. Täielikult uus on seal 2012 kevadel valminud väikelaste mänguväljak. Kooli juures olevate spordiväljakute puuduseks on see, et need ei ole vabalt kasutatavad, vaid on tasulised. Kogu küla rekreatsiooni- ning sportimise võimalusi avardaks tublisti olemasolevate spordiväljakute parema kasutamise võimaldamine: Ülase põiktee äärsed väljakud tuleks renoveerida ning kooli juures asuvad väljakud külahvale tasuta kasutamiseks avada.

Rekreatsiooniks ja tervisespordiks seega võimalusi on. Paremate võimaluste loomiseks ning erinevate ürituste organiseerimiseks on vaja lahendada eelpoolloetletud probleemid. Puudu jääb organiseeritud ning ühistest tegemistest.

Ainuke traditsiooniline ühisüritus on juba palju aastaid Püünsi küla spordiväljakute avamisüritus 1. mail, mil lähiümbruse rahvas koos koristab platsid ning peab seal hooaja esimesed tennise-, jalgpalli- ja korvivilise võistlused.

Küla mereäärne piirkond on viimastel aastatel muutunud populaarseks purilaudurite ja lohesurfariite hulgas. Paraku on nende hulgas oma küla elanikke väga vähe ning lisaks häirib veespordiharrastajate suunamatu ja kontrollimatu tegevus nii merelindude pesitsemisala ja elukeskkonda kui ka liiklust Rohuneeme maanteel, rannapromenaadil ning kaupluse ümbruses.

2.4.3. Ühistransport

Püünsi küla ühendab Viimsi keskusega valla siseliinide buss nr V1, mis liigub 23 korda ööpäevas mööda Rohuneeme maanteed (laupäeviti, pühapäeviti ja riiklikel pühadel harve-mini). See on ka ainuke avaliku transpordiliini teenus nii Püünsi kui Rohuneeme elanike jaoks. Paraku on bussiliin ebahütlase ja harva graafikuga ning vähemahutavate väikebussidega transportteenuse korraldamine ei rahulda elanike vajadusi. Eriti keeruline on avalike ühistranspordiliinide kasutamine neile poolsaare elanikele, kes soovivad Tallinnasse sõita. Arvestatav osa elanikest käib iga päev pealinnas tööl või koolis ning neil tuleb sooritada aegavõttev ja tülikas ümberistumine kohaliku siseliini V1 pealt linnaliini bussi nr 1A peale, mille lõpp-peatus on Haabneemes. Vaevalt mõne kilomeetri kaugusele pealinna ja sealt tagasi saamiseks võib selliste ümberistumistega kuluda päevas ca 4 tundi või veel rohkem, kui ümberistumiste ajad ei ühildu ning järgmist bussi tuleb oodata üle tunni aja. Teine võimalus on Püünsist otse pealinna keskele sõitev kommertsbussiliin nr 260, mille graafiku tihedus on tööpäeviti 21 korda ööpäevas. Kui aga sõitja peab igapäevaselt sealt edasi liikuma veel mõne ühistranspordiga, siis tuleb tal soetada kahe erineva transpordiettevõtte kuukaart, mis on kulukas ja ebaökoonoomne. Aja ja raha kokkuhoiu eesmärgil sõidabki enamus elanikest igapäevaselt Tallinnasse ja tagasi isikliku sõiduautoga või kasutatakse oma autot pereliikmete valla keskusest linnaliinibussi peatusest koju toomiseks.

Lisaks tülikatele ümberistumistele on bussigraafikud hõredad, seda eriti tööle- ja kooli sõidu või tagasituleku ajal. Puuduvad hilisõhtused bussid ning pahatihti jäävad sõidud ära ka graafikus ettenähtud ajal. Väikelastega emadele teeb muret see, et väikestesse bussidesse ei ole võimalik siseneda lapsekäruga. Püünsi elanikud meenutavad tihtilugu häid aegu, kui Tallinnast Rohuneeme sõitis kaks korda tunnis suur buss nr 114.

2.4.4. Muud teenused

Avalike teenuste pakkuja on lisaks Püünsi Koolile ja vabaõhuspordirajatistele väike kauplus, mis asub Rohuneeme maantee ääres, kannab nimetust Rohuneeme pood ja kuulub Harju Tarbijate Ühistule. Omanikul on plaan amortiseerunud kauplusehoone asemele ehitada uus ja kaasaegsem. Millal ja millisenä kava teoks saab, on praegu veel vara öelda. Igal juhul toetab kogu Püünsi küla omalt poolt seda mõtet rõõmuga. Vastavalt küla elanike hulgas läbi viidud küsitlusele peavad väga paljud küla elanikud oluliseks tänapäevasema ja suurema kaupluse olemasolu. Lisaks võiks kohalike elanike arvates külas ka väike kohvik või söögikoht olla.

Kõik ülejäänud avalikud teenused – gümnaasium, perearst, postkontor, vallamaja, apteek, haigla jne – on küla elanikele kättesaadavad Viimsi keskuses, Haabneeme ja Viimsi alevikes.

2.5. Kodanikuühiskond ja koostöö huvigruppide vahel

Sõltuvus vallakeskuses pakutavatest teenustest ning oma külakeskuse puudumine on seni pärssinud Püünsi külas ühtse ja sidusa kogukonna tekkimist. Valdavalt eramajadest koosnevas piirkonnas on inimesed harjunud elama vaikselt ja omaette, suheldes peamiselt oma lähinaabritega. Viimastel aastatel kohaliku omavalitsuse poolt küla tuleviku osas kavandatud

sammud (planeeritud teed metsaalale ja koolireform) on loonud olukorra, kus küla elanikud on mõistnud ühtse kogukonna vajalikkust oma huvide ja elukeskkonna kaitsel. Esimene oluline samm kogukonna tekkimiseks oli külavanema valimine, mille tulemusena on sotsiaalne suhtlemine külas saanud olulise tõuke. Loodud on küla meililist, millega on juba ühinenud üle 130 aktiivse inimese. Käivitatud on küla Foorum internetis ning külal on oma Facebooki leht. Külla sisenevatel teedel on paigaldatud 6 teadetetahvli. Püüsi Kooli sissepääsu juures asub postkast küsimuste ja ettepanekute kogumiseks. Küla põliselanikud on käsile võtnud Püüsi küla lähiajaloo uurimise, materjalide kogumise ning jäädvustamise.

Külavanem on aktiivselt vahendanud nii külaelanike üksikuid kui ühiseid huve, vajadusi ja probleeme vallavalitsusele ja erinevatele teenusepakkujatele ning teinud kogu valla üldisemate, oma küla ning naaberkülade ühiste murede lahendamiseks tõhusat koostööd teiste külade külavanematega. Loodud on küla aktiiv.

Ühtseks kogukonnaks kasvamiseni on veel pikk tee käia, kuid esimesed sammud on hoogsad olnud. Tagasiside elanikelt näitab, et vajadus on külasisesel tihedama suhtlemise järele. Oodatakse tugevama kogukonnatunde ning ühtse ja traditsioonidega küla moodustumist.

2.6. Tehniline taristu, teedevõrgustik

Püüsi küla teatud piirkondades on paigaldatud maagaasitrassid, mis võimaldavad elamute küttesüsteemi lahendada gaasikütte baasil. Gaasi edasimüüjaks on Adven Eesti AS (endine Fortum Termest AS). Enamus majapidamisi omab lokaalset küttesüsteemi, kaugküttevõrk külas puudub.

Kogu küla on kaetud ühisveevõrguga. Tsentraalse kanalisatsioonivõrgu rajamine ja olemasoleva veevõrgu uuendamine planeeritakse lõpetada 2013. aasta jooksul. Teenuse pakkujaks vee- ja kanalisatsioonivõrgul (ÜVK) on AS Viimsi Vesi. Lisaks omab vee erikasutusluba Mittetulunduslik Tehnovõrkude Ühistu PFR, aadressiga Püüsi küla Niidu tee 5, kes kasutab oma puurkaevu.

Uute ÜVK trasside rajamine AS Viimsi Vesi poolt vallavalitsuse toel ja Euroopa Ühtekuuluvusfondi kaasrahastamisel on üks ulatuslikumaid ettevõtmisi, mis Püüsi külas paljude aastate jooksul on tehtud. Tänu trasside rajamisele korrastatakse ja taastatakse ka trassidepealsed teed. Ka ühisveevõrgu vee kvaliteet on seni jätnud soovida: vesi ei vasta nõuetele peamiselt indikaatorparameetrite (raua liigisisaldus) ning ammooniumi osas. Loodetavalt saab see probleem lahenduse peale uue ÜVK võrgu rajamise lõpetamist ning kõigi tarbijate ühendamist Lubja puhastusseadmest väljuvate trassidega.

Püüsi küla teed on valdavalt avalikult kasutatavad kohalikud teed. Rohuneeme tee on riigimaantee. Üksikud teed on eraomandis.

Püüsi küla teedevõrgustikku iseenesest võib lugeda heaks. Lisaks kogu küla pikkuses kulgevale korraliku sõidu- ja kergliiklustega Rohuneeme maanteele on külasisesed teed omavahel ühendatud nii, et küla ühest otsast teise on võimalik sõita ainult siseteid kasutades. Võrdluseks võib tuua naaberküla, Pringi küla, kus sellised ühendused puuduvad: paljud sise-

teed on ring- või tupikteed, millest alternatiivne väljapääs ja omavaheline ühendus puudub. Alternatiivse väljapääsu vajadus Ülase tee, Püünsi või Merikotka ning Vanapere tee kaudu võib tekkida võimalike eriolukordade puhul.

Probleemiks on aastaid olnud paljude sisetee teekatendite ebarahuldav olukord. Peale ÜVK trasside rajamise lõpetamist ning küla sisetee uue asfaltkattega taastamist saavad paljud senised probleemsed teed korda. Samuti saavad paljud teed olema senisest mõnevõrra laiemad, mis tagab turvalisema liiklemise ka jalakäijatele. Probleemideks on liiklust varjavate või takistavate kõrghaljastuse või hekkide olemasolu üksikutes teelõikudes. Sellega tuleb tegeleda jooksvalt ja pidevalt.

Suureks valupunktiks on Kooli tee ebarahuldav olukord. Kooli ümbruse liiklusskeem vajab tervikuna turvalisemat ja läbimõeldumat lahendust.

Lahendamist vajab samuti parkimine ja liikluskorraldus Rohuneeme poe ees ja Rohuneeme maanteel rannapromenaadiga külgneval alal.

Püünsi küla on varustatud välisvalgustusega, teenusepakkujaks AS Rito Elektritööd. Siiski on piisavalt teelõike, mis on kohati välisvalgustusest, näiteks Pääsukese teel, Rukkiräagu teel, Lagle teel, Püünsi tee lõpus jne.

Püünsi Kooli taga paiknevas Suureniidu asumis puudub tänavavalgustus tervikuna. Sealsed siseteed on elanike endi poolt rajatud ja kuuluvad elamumaa kinnistute koosseisu. Tulenevalt sellest on asumis aastaid olnud probleemiks ka teede hooldus, mida kohalik omavalitsus ei soovi enda õlule võtta. Nii Suureniidu asumi teede hooldus kui tänavavalgustuse rajamine vajavad lahendust, mis tuleb saavutada elanike ja vallavalitsuse koostöös.

Teede talihooldega tegeleb kohalik omavalitsus. Teenusega on olnud ja on ka jätkuvalt probleeme, kuid olukord on siiski aastate vältel paranenud.

Terviklik sadevete drenaaž külas puudub. Probleem on Rohuneeme metsast väljuvate pinnasevete ärajuhtimisega, mistõttu esineb liigniiskeid piirkondi. Püünsi küla keskosa läbiv äravoolusteesüsteem, mis suubub Viikjärve, ei toimi efektiivselt, kuna järve ja mere vaheline Rohuneeme maantee alla paigaldatud trüüp ei taga piisavat väljavoolu. Selle tõttu on pinnasevete probleemid Viikjärve suubuvate kraavide äärsetel kinnistutel.

3. PÜÜNSI KÜLA ARENGUTASE JA ARENGUEELDUSED

SWOT-analüüsi koostamisel arvestati elanike pöördumisi külavanemale, mida oli aasta jooksul üle 1300 ning külavanema ja elanike vahelistel kokkusaamistel ülestõstetud kitsaskohti. Aluseks võeti 2011. aastal Püünsi Koolis läbi viidud lapsevanemate küsitluse tulemused, milles osales 118 koolilapse ja 17 lasteaialapse vanemad, 2011. aastal Viimsi valla haridusvõrgustiku arengukava koostamisel läbi viidud küsitlust, milles osales 108 Püünsiga seotud inimest ning 2011. aasta detsembris allkirjastatud 399 elaniku pöördumine Rohuneeme metsa kaitseks. Küla tugevate ja nõrkade külgede teada saamiseks koostati ja saadeti elanikele küsimustik. Paluti kirja panna erinevate valdkondade plussid ja miinused, nägemus Püünsi külast 10 aasta pärast ehk siis teiste sõnadega küla arengu omapoolne visioon, reastada 5

kõige olulisemat probleemi või teemat, millega küla peaks tegelema esmajärjekorras. Küsiti arvamust, miks peaks keegi tulema elama Püünsi külla ja miks siit lahkutakse. Küsimustikule laekus 28 vastust. Kõikide ettepanekute ja vastuste alusel koostati SWOT-analüüs, mille põhjal reastati arengueelistused ja –eesmärgid ning tegevused nende eesmärkideni jõudmiseks. Alltoodud tabelile järgnevad selgitused ja pikem analüüs vastustest ja ettepanekutest.

3.1. Tugevad ja nõrgad küljed, võimalused ja ohud: SWOT-analüüs

Tabel 2 SWOT-analüüs (allikas: elanike küsitlus)

➤ TUGEVD KÜLJED	➤ NÕRGAD KÜLJED
➤ Atraktiivse Viimsi poolsaare hinnatum läänekallas, kvaliteetne elukeskkond: mere ja metsa lähedus, puhas õhk, loodus ➤ Potentsiaalselt ilus mereäär ja valgustatud rannapromenaad koos atraktiivse Pandju lai ja merelindude kolooniaga ➤ Metsas palju tervisespordi ja liikumise võimalusi: matkarajad, suusarajad jne. ➤ Vaikne ja turvaline, lapsesõbralik piirkond ➤ Küläs olemas oma kool ja lasteaed, mis on turvaline, lapsekeskne ning heade vabas õhus sportimise võimalustega ➤ Küläl olemas oma kauplus ➤ Olemas spordi- ja mänguväljakud ➤ Kasvav elanikkond, palju noori ja lapsi ➤ Külaelanikud on ettevõtlikud, aktiivsed, abivalmis ja sõbralikud ➤ Aktiivselt tegutsev külavanem ➤ Küla infovahetus toimib hästi, töötab küla meililist ja foorum, teadetetahvlid ja postkast ➤ Küläl on väga hea, ühendatud ja alternatiive pakkuv teedevõrgustik ➤ Rajamisel uus vee- ja kanalisatsiooni võrk ➤ Kogu küläs uue katte saanud või kohe saavad siseteed, mis on suures ulatuses ka valgustatud ➤ Võrreldes poolsaare idakaldaga on olemas hästi toimiv kommertsbussiliin otse pealinna (nr260) ➤ Rohevõrgustiku planeeringuga reserveeritud säilitatavad haljastud küläs, mis seovad rohealad metsaga ühtseks tervikuks ➤ Enamasti hooldatud kinnistud ja korras kinnisvara ➤ Olemas munitsipaalomandis olev Lasteaia kinnistu ning munitsipaalomandisse taotletavad mereäärsed maa-alad, mida on tulevikus võimalik kasutada küla avalike huvide täitmiseks ➤ Aktiivselt tegeletakse küla ajaloo uurimise ja jäädvustamisega ➤ Toimib tugev koostöö naaberküladega	➤ Osade sisetee halv seisund (kitsad, auklikud), ebapiisav talihooldus ➤ Kohati puudulik tänavavalgustus ➤ Liikluse ja parkimise korraldus ebaturvaline paljudes kohtades ➤ Mitterahuldav ühistranspordiühendus Tallinnaga ja Viimsi keskusega ➤ Lasteaiakohti ei jätku ➤ Mererand ja rannapromenaad korrastamata ja viletsas seisukorras, puudub supluskoht, lahendamata probleem, kuidas puhkajad, ujujad, veesportiharrastajad ja merelinnud saaksid koos eksisteerida ➤ Puuduvad paadi hoiustamise kohad mere ääres - lautrid ➤ Ülase põik spordiväljakud amortiseerunud ➤ Lahtised koerad, koerte väljaheited avalikes kohtades ➤ Rannapromenaadil, Kooli teel ja metsas tihti prahti ➤ Vähe võimalusi nii laste kui täiskasvanute huvitegevuseks ➤ Küläl puuduvad ühised üritused, ühistegevus ➤ Kooli edasine eksisteerimine 9-klassilisena ei ole kindel, kooli vastavus riikliku õppekava nõuetele on ebapiisav ➤ Kooli juures asuvad spordiväljakud on tasulised ning ei leia seetõttu piisavalt kasutamist ➤ Lagunevad tööstushooned ➤ Kooli juurest metsa kulgevaid suusaradasid ei hooldata pidevalt

➤ VÕIMALUSED	➤ OHUD
➤ Teha tihedat koostööd Rohuneeme ja Kelvingi küladega Rohuneeme metsa säilimise ja kasutamise osas (ka terviseradade ja suusaradade pikendamine, korrastamine jne) ➤ Koostada ranna-ala korrastamise projekt, kus lahendatud puhkajate, sportijate, linnustiku ja looduse koos eksisteerimine, ranna-ala korrastamine ja parkimiskorraldus, korrastada selle alusel rand ja rannapromenaad, luua terviklik supluskoht koos kõige vajaminevaga ➤ Rajada avalikus kasutuses olevaid paadilautreid ➤ Rajada eraldi lasteaed ➤ Korrastada Ülase põik spordiväljakud ➤ Laiendada tegevusi kooli juures olevatel mängu- ja spordiväljakutel (võrkpalliplats, ronimispuud) või rajada juurde veel mänguväljakuid ➤ Tänapäevane kauplus koos kohvikuga ja WC-ga ➤ Luua külakeskus ja sinna infopunkt ➤ Külakeskuse või kooli baasil arendada nii laste kui täiskasvanute huvi- ja ühistegevusi ➤ Moodustada külaselts ➤ Rajada külale jaanituleplats ➤ Luua külale ühiseid üritusi, viia sisse traditsioonid ➤ Paigaldada konteinerid koerte väljaheidete kogumiseks, harida lemmikloomade omanikke, kaasa arvatud lahtiselt jooksvate koerte probleemi osas ➤ Paigaldada Kooli teele, metsaradadele ja rannapromenaadile prügikaste ➤ Paigaldada vähemalt üks avalik pakendi ja klaastaara konteiner ➤ Kooli luua avalik internetipunkt ➤ Lasteaia kinnistul lisaks perspektiivsele lasteaiale arendada muid elanikele vajalikke tegevusi: terviserajad, spordiplatsid vms ➤ Parandada ühistranspordi olukorda (graafikud, tihedamaks, otse avaliku liiniga ühendus Tallinna, lapsevankriga pääs bussidesse) ➤ Luua rohkem jalgteid metsa pääsemiseks ➤ Tutvustada elanikele võimalusi looduse hoidmiseks ning igäühe õigusi ja kohustusi külas ja küla ümber ➤ Korraldada küla ühiseid heakorralguid, harjutada elanikke hoolima ümbrusest ➤ Koostada küla heakorraeeskirjad ➤ Parandada tänavavalgustuse olukorda ➤ Koostada ja pidevalt täiendada küla infobaas külas elavate ja erinevat teenust või kohapeal toodet pakkuvate isikute kohta	➤ Ebakindlus valla otsustes, mis puudutavad igapäevast asjaajamist ja piirkonna tulevikku, seisukohad vallast tulevad aeglaselt ning neil puudub järjepidevus ➤ Ebakindlus seniste küla puudutavate planeeringute ja arengukavade järgimisse kohaliku omavalitsuse poolt ➤ Vallavalitsuse poolne vähene panustamine keskuselt kaugemate asulate arengusse, mis takistab nii arengut ennast kui nullib elanike suhtumist, elanike usaldus kohaliku omavalitsuse vastu nõrgeneb ➤ Vallaeelarve pingelisus, vähe vahendeid investeeeringuteks ➤ Tugev surve Rohuneeme metsale kinnisvaraarendusteks – oht külale olulise rekreatiivse metsa kaotamiseks, ➤ Küla igapäevaelu on tihedalt seotud metsaga, kuid mets asub teises külas ning Püünsi külal puudub otsene võimalus selle arengus kaasa rääkida ➤ Elukeskkonna surve loodukeskkonnale, nt merelindude pesitsusala rikkumine ja häirimine, metsa-ala risustamine ➤ Paljud küla heakorda puudutavad tegevused, mis mõjutavad igapäevaselt elanike elukeskkonda, ei olene otseselt külast: teede korrashoid, talvine hooldus, tänavavalgustus ➤ Mitmete nõrkade külgede püsimisel elanike väljaränne, elukeskkonna ja kinnisvara väärtuse langus, noorte osakaalu langus, elanikkonna vananemine

➤ Teha koostööd vallavalitsusega küla heakorra tagamiseks (tühjade kinnistute omanike teavitamine, kontainerite hankimine, teedeäärse haljastuse pügamine, tänavavalgustuse rahuldatus ja ideaalselt toimimine, liikluskorralduse muudatused, pinnasevee äravoolude lahendamine, mere reostamise lõpetamine, Kooli tee olukord jne) ➤ Otsida võimalusi lagunevate tööstushoonete ja –piirkondade uuesti kasutuselevõtuks, teha selles osas koostööd Pringi ja Rohuneeme küladega ➤ Luua loodavasse külakeskusesse kaugtöökeskus ➤ Luua küla veebileht, sümboolika (lipp, vapp) ➤ Kaasata küla arengusse Euroopa Liidu struktuurifondide vahendeid – leida ja kaasata külast projektikirjutajaid ➤ Luua Rohuneeme külaga ühine külakeskus ➤ Luua naabrivalvepiirkonnad	

Küla olulisemad tugevad küljed on: mere ja metsa lähedus, puhas õhk, vaikus, privaatsus, loodus, turvalisus; tervisespordi- ja liikumisvõimalused metsas ja rannapromenaadil; potentsiaalselt ilus rannikuala ja rannapromenaad; oma lasteaed-alkool ning kooli ja lasteaiaga lapsekeskus; head sportimise võimalused koolis ja spordi- ning mänguväljakutel; oma kauplus; aktiivsed, ettevõtlikud ja abivalmis naabrid, aktiivselt tegutsev külavanem; toimiv ja arenev küla infovahetus.

Küla olulisemad nõrgad küljed on peamiselt sisetee ja tänavavalgustuse kohati vilets olukord ning ebapiisav transpordikorraldus nii valla keskuse kui pealinna vahel. Lisaks ebakindlus kooli tuleviku suhtes ning lasteaiakohtade vähesus, vähesed võimalused huvitegevuseks, külakeskuse puudumine ja spordiväljakute olukord (osad on amortiseerunud, teised tasulised), mereääre ja rannapromenaadi kehv seisukord, avaliku supluskoha ja avalike lautrikohtade puudumine ning ebakindlus metsa edasise säilimise osas.

Küsimusele - **miks peaks keegi tulema elama Püünsi külla** - vastati enamasti sarnaselt ning põhjus seoti peamiselt mere, metsa, vaiguse ja turvalisusega ning inimestega, samuti kooli ja lasteaiaga. Mõned näited:

- *Ma arvan, et Püünsi teevad toredaks loodus – mets ja meri – ja inimesed, kes Püünsis elavad.*
- *Püünsisse tullakse elama ikka samadel põhjustel – linna lähedus, meri ja mets.*
- *Elukeskkond on Püünsis linnalähedal maal, kusjuures meil on olemas ühel pool meri ja teisel pool mets. Kui on paat, püüa kala või käi seenel. Ja meil on kõrvulukustav vaikus! Öösel näeb tähti!*

- *Kvaliteetne elukeskkond, metsa lähedus, piirkonna kool ja lasteaed. Tullakse seetõttu, et Püünsis on rahulik metsa ja mere äärne elukeskkond.*
- *Eks siia tulevad elama ikka need, kes hindavad puhast õhku, vaikust, metsa ja mere lähedust. See kaalub üles paljud muud miinused.*
- *Meil on ilus rannapromenaad. Rohuneeme metsas on suusarajad, mis loodetavasti saavad ka varsti valgustatud. Meie külas on lasteaed, kool.*
- *Toredad ja abivalmis naabrid, vaikne elukeskkond, palju noori ja lapsi.*
- *Püünsi küla on siiski veel turvaline keskkond, kus toimib naabrivalve ilma selle ametliku väljakuulutamisetagi*

/Väljavõtted arengukava küsimustiku vastustest/

Küsimusele - **miks külast lahkutakse** - vastati peamiselt seoses ühistranspordi, tänavate ja tänavavalgustuse ebarahuldava olukorra, huvitegevuse võimaluste vähesuse või siis vallavalitsuse poolse ebastabiilse, ebajärjepideva ning ääremaid halvustava poliitika tõttu. Mõned näited:

- *Kahjuks on palju negatiivset (valla suhtumine külasse kui ääremaasse, lasteaia-kohtade puudumine ning ebavõrdne kohtlemine kohtade jagamisel, puudulik tänavavalgustus, vähe ülekäiguradasid Rohuneeme teel, teede kriitiliselt halb olukord)*
- *Lahkutakse peamiselt seetõttu, et ühendus linnaga on kehv, kooliõppe kvaliteet ebapiisav ja laste huvialaringe vähevõitu. Lisaks lõputud saherdamised valla poolt, remontimata teed, puuduv tänavavalgustus.*
- *Lahkutakse siit kindlasti tihti seetõttu, et puudub korralik regulaarne bussiihendus keskustega, peamiselt Tallinnaga. Lastega peredel on selliselt pealinnast kaugemal elamine päris raske, kui pead lapsi pidevalt ise kas 1A bussi peale sõidutama või siis linna kooli, trenni, huvialaringi viima.*

/Väljavõtted arengukava küsimustiku vastustest/

Lahkumise põhjustest selgusid **olulisemad ohud**, mida Püünsi külal on vajalik oma arengus arvestada: **ebakindlus nii kohaliku omavalitsuse poolse seniste piirkonda puudutavate planeeringute ja arengukavade järgimise kui ka vallavalitsuse ja volikogu igapäevast asjaajamist ja tulevikku puudutavate otsuste järjepidevuse osas; arendajate tugev surve Rohuneeme metsa-alale; ebastabiilsus Püünsi kooli tuleviku osas; vallaelarve pingelisus, mis annab vähe lootust investeringuteks lähiaastatel. Elanikud ei tunneta kindlust, et neile olulised väärtused nagu mets ja kool säiliks ning et kohalik omavalitsus tegutseks oma elanike huvidest lähtuvalt.**

Külaelanikud tegid mitmeid omapoolseid ettepanekuid küla elukeskkonna parendamiseks. Kuna paljude vastajate soovid ning ettepanekud põhimõtteliselt kattusid, siis võib järeldada, et külal on ühine arusaam perspektiivsetest arengusuundadest ning külaelanikel on ühised sihid, mille poole soovitakse liikuda.

Olulisemad võimalused, mida külaelanikud näevad küla elu parendamisel: **metsa korrastamine ning terviseradade juurde rajamine; ranna-ala korrastamine, supluskoha loomine; paadilaurite rajamine; lasteaia ehitamine; spordi- ja mänguväljakute korrastamine ning uute rajamine; külakeskuse loomine, huvitegevuse arendamine; ühiste ürituste ning traditsioonide algatamine.**

Olulisemad probleemid, millega tuleks tegeleda esmajärjekorras:

- liikluskorralduse ja tänavavalgustuse olukord
- mereääre, rannapromenaadi, metsa ja rohealade säilitamine ja korrastamine, avalike paadilautrite, supluskoha ja terviseradade rajamine
- kooli jätkamine 9-klassilisena
- lasteaiakohtade võimaldamine kõigile küla elanikele
- küla ühistegevuste arendamine, kogukonnatunde tekitamine, aktiivsete eestvedajate leidmine
- külakeskus ja uus kauplus koos kohvikuga
- ühistranspordigraafiku korrastamine ja tihendamine
- spordi- ja mänguväljakute remont, laiendamine, uute rajamine

Üksikud ettepanekud:

- *Kevadine mereääre koristamine, millega 2012 algust tegime, võiks saada traditsiooniks ja võiks laieneda mere äärest kaugemale*
- *Algatada ümber Püünsi jooksu traditsioon*
- *Korraldada küla ühist jaanituld*
- *Kevadel-suvel Püünsi kirbuturg*
- *Laiendada 1. mai spordipäeva suuremaks ürituseks*
- *Taaselustada külatalgud või korraldada küla heakorrapäevi, kus esmalt igaiüks koristab oma kinnistu ümbruse ja siis kogunetakse ühistele talgutele (valla poolt võiks organiseeritud olla prügivedu)*
- *Liituda Pringi külaga, siis oleks külas nii kirik, kool kui kõrts*
- *Kaardistada külas kohad, kuhu oleks võimalik perspektiivis rajada hooldekodud, SPA, vm sellega seonduv – nt kas sobiks endise šampoonitsehhi hooned selleks otstarbeks (või võiks sinna rajad spordisaali)*
- *Küla veebilehe loomine koos ArcGis programmiga*
- *Tellida kursusi ja loenguid olulistel teemadel (hetkel nt elektripaketi teema/saigi juba tellitud ja detsembris läbi viidud/), keelekursusi, valla esindajaid rahvaga kohtuma*
- *Luua erinevad huvialaringid, nt mälumängu klubi*
- *Lükata käima erinevad huvilaringid õpitoa vormis*
- *Võiksid olla huviringid- võimlemine, õmblus, käsitöö, kangasteljed jne*
- *Kord kuus võiksid olla teeõhtud, kus kohtutakse huvitavate inimestega kas külast või kaugemalt*
- *Kaupluse eksitav nimi – Rohuneeme kauplus – tuleks muuta*

/Väljavõtte arengukava küsimustiku vastustest/

Vastustes sisaldus palju positiivseid arvamusi küla elanike ja naabrite kohta:

- *Külas on toredad inimesed, turvaline keskkond, suurepärased naabrid*
- *Aktiivsed eestvedajad, head algatused, külavanema roll ja professionaalne panustamine, teadetetahvlite püstitamine, aktiivne/informatiivne mõttearendus meiligrupis jne*

/Väljavõtte arengukava küsimustiku vastustest/

Millisena näeksid vastajad Püünsi küla 10 aasta pärast? Peamised märksõnad on:
Inimesed ja suhtlemine – toimiv kogukond, mis koosneb õnnelikest inimestest, kes jagavad infot ja abistavad üksteist
Üritused - palju ühiseid üritusi, külakeskus, traditsioonid
Mets – vabaks kasutamiseks kõigile, terviserajad korrastatud
Meri ja rannapromenaad – lautrikohtadega, heakorrastatud ja supluskohaga
Kool ja lasteaed – 9-klassiline ja hea õppekvaliteediga kool ning lasteaiakohti kõigile oma küla elanikele
Ühistransport – tiheda graafikuga, kvaliteetne, avaliku liini otseühendus pealinnaga
Heakord – heakorrastatud avalik ruum, korrastatud kinnistud, valgustatud ja kvaliteetse kattega teed

Tüüpilisemad vastused küla tulevikupildi küsimusele:

- *Heakorrastatud, valgustatud ja sõidetavate teedega küla, kus on 9-klassiline kool, piisavalt lasteaiakohti ning koolis ja lasteaias piisavalt tegevust ka peale tunde. Küla, kust saab vabalt paadiga merele ja alati metsa või rannapromenaadile kõndima, kus info liigub ja inimesed suhtlevad ning peetakse traditsioonilisi üritusi.*
- *Kogukond, kus on külakeskus, jagatud info, ühised üritused, pood ja kohvik, kus omad lapsed saavad käia oma lasteaias ja koolis, kus on korras mererand ja rannapromenaad ja kus igaüks ja kõik koos pidevalt hoolivad ja hoolitsevad nii üksteise eest kui oma kinnistu, selle taguse ja üldise heakorra eest.*

/Väljavõtte arengukava küsimustiku vastustest/

3.2. Koondhinnang Püünsi küla arengutasemele ja arengueeldustele

Miks Püünsisse tullakse?

Meri ja mets, vaikus, turvalisus, privaatsus. Need on need peamised aspektid, miks Püünsisse tullakse ja miks siin ollakse. Ehk nagu üks inimene kirjutas:

- *Mitmekesine looduskeskkond – ühel pool merd ja tuult, teisel pool metsa ja vaikust. Alati võimalus valida sobivaim sõltuvalt aastaajast, ilmast või meeleolust.*

Kogu edasise arengu kavandamisel tuleb lähtuda neist peamistest aspektidest - meri ja mets, vaikus, turvalisus, privaatsus. Vastasel korral ei vasta ei arengukava ega selle alusel kujundatav elukeskkond enam siinsete elanike soovidele.

Püünsi küla on tänapäevane 21. sajandi küla, mis on kaetud interneti- ja mobiilivõrguga, kus asub kauplus, kool ning lasteaed. Valla keskuse ja pealinnaga on külal toimiv ühistranspordiühendus. Siiski on külal igapäevaelu probleeme ning olulisi arengueesmärke, mille lahendamine aitaks muuta kogukonda sidusamaks, elavdaks seltsielu ning tõstaks elukeskkonna atraktiivsust.

Küla elanike vastuste alusel on järgmises peatükis reastatud küla vajadused ning ülejäämises seatud vastavalt nendele eesmärgid, mille lahendamisele tuleb asuda. Vajadused on jagatud

- **elulisteks vajaduseks**, millede põhjal seatakse **eluliselt vajalikud eesmärgid ehk need probleemid, millede lahendamise viivitamisega on takistatud normaalne igapäevaelu** ja mille lahendamata jätmine on juba tekitanud elanike väljarände

- **arenguvajadusteks**, millede põhjal seatakse **arengueesmärgid** ehk eesmärgid, millede elluviimine **parendab küla elukeskkonda ning loob kogukonnatunde**.

Eluliselt on vajalik lahendada puudujäägid teede seisundi, liikluskorralduse, tänavavalgustuse ja ühistranspordiühenduse osas. Kõigi ülejäänud vajaduste rahuldamine tuleb seada arengueesmärkideks, millede poole liikumiseks on külal olemas arengueeldused ning mille elluviimine parendab küla elukeskkonda, kuid ei kaota olemasolevat, sest jääma peavad elanike jaoks olulisimad: **meri ja mets, vaikus, turvalisus, privaatsus**.

Püünsi külal on head eeldused püstitatud eesmärkide saavutamiseks, sest siin elavad ettevõtlikud inimesed, kes soovivad üksteist aidata ning oma elukeskkonda parendada. Seda on näidanud nii viimase aasta jooksul toimunud ühisüritused kui elanike vastused arengukava küsimustikule. Nagu üks vastaja kirjutas: „Püünsil on suur potentsiaal saada muhedaks küllaks ja KODUKS paljudele toredatele inimestele.“

4. PÜÜNSI KÜLA VAJADUSED: ELULISED ja ARENGUVAJADUSED

Tabel 3 Püünsi küla vajadused: elulised ja arenguvajadused

Elulised vajadused		
Vajadus	Kasutajad	Hetkeolukord
Kvaliteetsed teed ja tänavad, turvaline liikluskorraldus (eriti kooli juures), nõuetele vastav hooldus, eriti talihooldus	Kõik elanikud. Liikluskorralduse puudujääkidest kannatavad eriti lapsed	Paljud küla siseteed on väga halvas olukorras, kuid hetkel käimas olevate ÜVK trassitöödega saavad enamus teid loodetavasti korraliku katte hiljemalt 2013. aastal. Osaliselt vajab liikluskorraldus paremaid lahendusi (Kooli, Niidu, Vanapere teedel ja Suureniidu asumist väljasõidul). Teede hooldus (eriti talvine) jätab soovida. Eraldi probleem on Suureniidu asumi teede hooldega
Tänavavalgustus ka kõikides nurgatagustes	Kõik elanikud	Enamus siseteid on korralikult valgustatud. Seda enam on tunnetatav valgustuse puudumine üksikutes pimedates ja ohtlikes lõikudes. Eraldi suur on probleem Suureniidu asumiga, kus tänavavalgustus puudub täielikult
Elanikke rahuldav ühistranspordiühendus	Kõik elanikud, eriti aga lapsed ja eakamad inimesed	Avalik bussiliin otse Tallinnasse puudub. Nii avalik liin valla keskusesse kui kommertsliin pealinna ei rahulda oma graafiku tiheduselt elanike vajadusi, seda eriti kooli ja tööle mineku ja sealt tuleku kellaaegadel. Bussidesse lapsevankriga sisenemine võimatu. Elanikud meenutavad häids aegu 20 aastat tagasi, kui 114 buss 2x tunnis Tallinnasse sõitis

Arenguvajadused		
Vajadus	Kasutajad	Hetkeolukord
Mereranna ja rannapromenaadi heakor-rastamine: suplusko-ha, lautrite, lõkke-platsi rajamine, par-kimise lahendamise, veespordi harras-tuste suunamine, Pandju laiu ja mere-lindude pesitsusala kaitse korraldamine	Kõik suplemisest, meremõnudest, vee-sportist, tervisespor-dist ning ühistegevu-sest huvitatud küla-elanikud	Aastakümneid tagasi kasutuses olnud supluskoht ja kogu rannikuala kinni kasvanud, palju prahti, vähe kasutusvõimalusi. Vee-sportiharrastajad pargivad ja tegutsevad organiseerimatult ja liiklusele ohtlikult. Osaliselt on ranna-ala eraomandis ning avalikkusele ligipääsmatu. Kontrollimatu inimtegevuse tulemusel kannatab Pandju laid ja selle ümbrus, mis on merelindude pesitsus- ja toitumisala
Rohuneeme metsa säilitamine avalik-kusele, metsa kaitse ja rekreatiivsel ees-märgil kasutamise tagamine	Kõik külaelanikud, sest mets on oluline olemasolevate elu-keskkonna tingimus-te säilitamiseks	Metsaala on pidevalt arendajate surve all: soovitakse rajada elamuid, golfiala, vms. Planeerimata ehitustegevuse tagajärjel on metsaala pinnasevee režiim rikutud, liigvee tõttu on hävinenud mitmeid hektareid metsa
Korraliku õppekvaliteediga 9-klassiline kool	Lastega perekonnad	Kooli edasine jätkamine 9-klassilisena on küsimärgi all. Kooli õppetingimused ei vasta riikliku õppekava uuenedud nõudmistele
Lasteaed, kus kohti jätkub kõigile	Lastega perekonnad	Lasteaiakohti praegu soovijatele ei jätku
Ühistegevuse aren-damine, aktiivsete inimeste koondami-ne, kogukonnatunde ja traditsioonide kasvatamine	Kõik ühistegevusest huvitatud külaelanikud	Senine ühistegevus on piirdunud väikese huvi-grupi 1.mai hoogtööpäevakuga küla spordi-platsidel. Viimase aasta jooksul on organi-seeritud koristustalguid, jaanilõket, peipsi äärest sibulate toomist
Huvitegevuse aren-damine nii lastele kui täiskasvanutele	Kõik huvitegevusest huvitatud külaelanikud	Täiskasvanutele pakutavad huviringid faktiliselt puuduvad ning laste huvitegevus peaks samuti olema laiem ja mitmekesisem
Spordi- ja mängu-väljakute parem kasutamine ja/või uute rajamine	Spordihuvilised elanikud, väikelapsed koos vanematega	Küla spordiväljakud (korvpall, jalgpall, tennis) Ülase tee ääres amortiseerunud. Kooli juures asuvad tennise ja korpalliväljakud tasuta-lised ning seetõttu piiratud kasutusega
Külakeskuse ja infopunkti rajamine	Kõik ühistegevusest huvitatud elanikud	Keskus puudub, infopunkti loomisega on juba algust tehtud - infopostkast paigaldatud
Lagunenud tööstus-hoonete likvideeri-mine, tööstuspiirkon-dadele uute funktsioonide andmine	Otsesed kasutajad sõltuvad hoonete uutest funktsioonidest. Kaudsed kasusaajad kõik küla elanikud	Küla lõuna- ja põhjaosas paiknevad mahajäetud tööstushooned, mis on keskkonda visuaalselt reostavad ning lastele ohtlikud
Naabrivalve-piirkondade loomine	Kõik küla elanikud	Suuremad ametlikud naabrivalvepiirkonnad külas puuduvad
Pinnase liigvete ära-juhtimine prob-leemsetes piirkon-dades	Liigvee all kannatavate alade elanikud	Kogu küla hõlmavad pinnasevee kogumise süsteemid (drenaazhid) olematud, olemasolevad enamuses amortiseerunud. Kuivenduskraavid ei tööta

Kvaliteetne kauplus ja kohvik koos avaliku WC-ga	Kõik küla elanikud	Olemas väike kauplus. Kohvikut külas ei ole. Ranna-alal puudus avalikust WC-st
Heakorra tagamiseks lastele selgitustöö tegemine. Prügikastide paigaldamine Kooli tee äärde, metsaradadele, ranna-alale	Kõik küla elanikud	Kool ja kooli ümbrus on kõige tihedamini prahti täis loobitud, samuti metsarajad ja rannapromenaad
Pakendi- ja klaastara konteiner	Kõik küla elanikud	Avalik pakendi ja klaastara konteiner külas puudub
Lemmikloomade omanike teadlikkuse tõstmine. Koerte väljaheidete kogumiseks kogumiskastide paigaldamine	Kõik küla elanikud, kes jalgsi küla vahel ringi käivad	Avalikes kohtades, rannapromenaadil ja siseteedel koerte väljaheidet, mis on eeldatavalt nii lahtiselt jooksvate koerte kui ka peremehega jalutavate koerte omad. Vastavad kogumiskastid puuduvad. Probleemid hulkuvate koertega
Tihedama koostöö tegemine naaberküladega ühiste probleemide lahendamiseks	Koostöö tulemusena saavutatud paremat elukeskkonda kasutavad kõikide külade elanikud	Koostöö toimub nii Kelvingi kui Rohuneeme ja ka kaugemate küladega
Kooli raamatukogu külaelanikele avalikuks kasutamiseks muutmise ja sinna avaliku internetipunkti loomine	Küla elanikud, kes soovivad kasutada raamatukogu või interneti, eakad inimesed, kellel sisetulekud väiksemad	Hetkel raamatukogu vaid kooliõpilastele kasutamiseks. Olemasolevad ruumid suuremat ja avalikult kasutatavat raamatukogu ei võimalda
Täiendavate võimaluste loomine jalgsi või suuskadega metsa pääsemiseks	Küla lõuna- ja keskosa elanikud, kes soovivad metsa pääseda	Hetkel olemas juurdepääs metsas olevatele terviseradadele ainult küla põhjapoolsemast osast. Lõuna poolt kooli juurest metsa viivad rajad vee alla jäänud
Lasteaia kinnistule terviseradade, spordiplatside, külakiige rajamine	Spordihuvilised ja ühistegevusest huvitatud elanikud	Munitsipaalomandis olev Lasteaia kinnistu seisab praegu kasutult, samas on see valla üldplaneeringuga ette nähtud sotsiaal-, haridus-, tervishoiu-, kultuuri- ja spordiehitistele
Küla sümbolika väljatöötamine: lipp, vapp, küla veebileht	Kõik küla ühistegevusest huvitatud elanikud	Hetkel puuduvad
Külaseltsi loomine	Kõik küla elanikud	Puudub ning puuduvad ka vastavad ruumid
Oma külas pakutavatest teenustest infobaasi loomine	Kõik küla elanikud	Hetkel ei tea keegi külas, millist teenust võiks saada kohapeal naabrite käest. Omavaheline toodete ja teenuste vahetamine on keskkonnasõbralik ja kogukonnatunnetust kasvatav
Elanikele oma oma õiguste ja kohustuste tundmise tutvustamine loodus- ja keskkonnahoius	Kõik küla elanikud	Inimestel on sellist infot raske kätte saada, oma õigusi ja kohustusi ei tunta

Kaugtöökeskuse loomine	Elanikud, kes saavad tööd teha distantsilt, kuid vajavad aegajalt kas tehnilist või sotsiaalset tuge	Hetkel puudub ning puuduvad ka vastavad ruumid
Koostöö tegemine vallavalitsusega küla arengut puudutavates küsimustes	Tulemusest kasusaajad kõik küla elanikud	Koostööd tehakse praegu külavanema ja vallavalitsuse vahel, küla MTÜ moodustamisel tuleb käivitada ka MTÜ ja vallavalitsuse vaheline koostöö
EL struktuurifondide vahendite kaasamine küla arengusse	Tulemusest kasusaajad kõik küla elanikud	Seni on EL toetustega rajatud Püünsi spordi- ja mänguväljakutel olev väikelaste mänguväljak

5. PÜÜNSI KÜLA VISIOON 2023

Elanike seisukohtadest selgusid põhilised probleemid, elulised ja arenguvajadused, kokkuvõttes aga pilt: kus ja millisena tahetakse oma küla ja oma elukeskkonda näha 10 aasta pärast. Sellest kõigest koostati **Püünsi küla visioon 2023**:

Püünsi küla on aastal 2023:

- **Heakorrastatud, valgustatud ja kvaliteetsete teedega küla. Toimub regulaarne ja tihe bussühendus keskuste ja küla vahel.**
- **Atraktiivne mereäärne küla supuskoha ja korrastatud mererannaga, kus on ühtlasi loodud võimalused paatide hoiustamiseks. Jätkuvalt vaba metsaala kasutamine rekreatiivsel ja metsasaaduste varumise eesmärgil.**
- **Aktiivne ja sidus kogukond, kus on külakeskus ja toimuvad traditsioonilised ühisüritused. Kvaliteetset ja konkurentsivõimelist haridust pakkuv 9-klassiline kool. Piisavalt lasteaiakohti oma küla lastele.**

6. PÜÜNSI KÜLA ARENGUEELISTUSED JA -EESMÄRGID VISIOONI SAAVUTAMISEKS

Küla vajadustest lähtuvalt on seatud külale arengueelistused ning eesmärgid arengueelistuste saavutamiseks.

Arengueelistustest **esimene on selline, mida tuleb käsitleda mitte arenguna vaid eluliste vajaduste rahuldamisena** (vt ptk 4 tabel nr 3 „Püünsi küla vajadused“). Seal toodud vajaduste rahuldamine on külale eluliselt tähtis, sest need puudujäägid on tekitanud kõige rohkem rahulolematust ning nende probleemide tõttu on vastavalt elanike küsitlusele kõige sagedamini külast lahkunud või kavatsetakse peatselt lahkuda.

6.1. Arengueelistus 1: Püünsi on valgustatud ja turvaliselt sõidetavate teedega küla, kust toimub regulaarne ja elanike vajadustest lähtuv bussiühendus nii valla keskusesse kui Tallinna linna

Arengueelistus ja selle elluviimiseks vajalikud eesmärgid on kooskõlas teiste Viimsi valla arengut reguleerivate dokumentidega ja seal seatud eesmärkidega, sest:

Viimsi valla arengukava 7. eesmärk: Kvaliteetne ja turvaline valla teede- ja väikesadamate võrk sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse järgmiste ülesannete lahendamisele:

- rajada uusi teid ja rekonstrueerida olemasolevad halvas seisus teed;
- luua autoliiklusele alternatiivseid liikumisvõimalusi, sh ühistranspordi (võimalusel ka trammiliiklus Tallinna), kergliikluse ja veesõiduvahendite kasutamine;
- tagada liiklusturvalisus teedel, rajada kõnniteid ja korrastada valla välisvalgustuse võrk;

ning

Viimsi valla arengukava 8. eesmärk: Valla kõigile piirkondadele valla keskusesse ja Tallinnasse head ühendust pakkuv ühistranspordisüsteem sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse järgmiste ülesannete lahendamisele:

- ühistranspordi liikumisskeemi optimeerimine;

Eesmärgid küla arengukava 1. arengueelistuse saavutamiseks:

6.1.1. Eesmärk 1: Püünsi küla siseteed on aastaks 2014 asfalteeritud, teede korrashoid on järjepidev nii teekatte kvaliteedi kui ka talvise lumepuhastuse osas

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

- 1. Jälgida ÜVK trasside rajamise lõppemisel teede lõppviimistluse lõpuleviimist, teavitada võimalikest puudustest vallavalitsust ja AS Viimsi Vesi.**

2012 kevadel Püünsi külas alanud ühisveevärgi- ja kanalisatsioonitrasside ehitustööde käigus paigaldab AS Viimsi Vesi kogu Püünsi külas uued ÜVK trassid ning taastab seejärel üleskaevatud teed. Paljud teed külas on juba uued katted saanud. Tööd lõppevad plaani kohaselt 2013. aastal ning sellega peaksid saama uue katte kõik üleskaevatud teed. Tööde lõpetamisel tuleb kaardistada korrastamata jäänud teed ning selgitada nende edasine saatus.

- 2. Jälgida Kooli tee taastamist nii jalgteed kui sõidutee osas.**

Külaelanike suurendatud huvi on olnud juba aastaid Kooli tee mitterahuldav olukord nii jalg- kui sõidutee osas. Kui Kooli teed ei taastata ÜVK trasside rajamise käigus 2013. aastal, tuleb selle tee remondi osas saavutada vallavalitsusega kokkulepe Kooli tee taastamiseks eelarveliste vahendite eraldamiseks hiljemalt 2014. aastal.

- 3. Jälgida talvist lumepuhastust järjepidevalt ning teavitada vallavalitsust puudujääkidest, seda ka kergliiklusteede osas (eriti Kooli tee).**

Kuna vallavalitsusel on võimalik sõlmida lepinguid erinevate talvise hooldusteenuse pakkujatega, on vajalik külaelanike poolne pidev tagasiside hetkel teenust pakkuva ettevõtte töö kvaliteedi osas. Ainult koostöös on võimalik leida parim teenusepakkuja ja saavutada parim tulemus talvisel teehooldel.

4. Leida lahendus Suureniidu asumi teede probleemile.

Suureniidu asumi sisesed teed on eraomandis, mistõttu need ei kuulu valla teehoolde nimekirja. Kuna teede eraomandisse kuuluvus on kunagise ebaõige planeerimise tagajärg, milles on oluline roll planeeringu vastuvõtjal ehk kohalikul omavalitsusel, tuleb koostöös asumi elanikega ja omavalitsusega leida lahendus teede valla omandisse andmise või hooldetööde edasise teostamise osas.

5. Koostöös Kelvingi külaga ja vallavalitsusega selgitada välja võimalus Püünsi-Kelvingi vahelise kergliiklustee rajamiseks.

Teema on aktuaalne õpilaste liikumise tõttu Kelvingi külast Püünsi Kooli.

6.1.2. Eesmärk 2: Püünsi küla siseteed on aastaks 2015 korralikult kaetud tänavavalgustusvõrguga

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

- 1. Kaardistada külas kohad, kus puudub tänavavalgustus ning edastada nimekiri vallavalitsusele.**
- 2. Küla elanikel pidevalt teavitada vallavalitsust või külavanemat aladest sisetee äärtes, mis on ohtlikult kinni kasvanud, kus puudub nähtavus ning kus tuleks haljastust piirata.**
- 3. Leida lahendus Suureniidu asumi teedele tänavavalgustuse rajamise osas.**

Suureniidu asumi sisesed teed on eraomandis ning elanike endi poolt rajatud. Tänavavalgustust ei ole sinna paigaldatud. Kuna teede eraomandisse kuuluvus on kunagise ebaõige planeerimise tagajärg, milles on oluline roll planeeringu vastuvõtjal ehk kohalikul omavalitsusel, tuleb koostöös asumi elanikega ja omavalitsusega leida lahendus teede valla omandisse andmise ja/või tänavavalgustusvõrguga katmise osas.

6.1.3. Eesmärk 3: Püünsi külal on aastaks 2014 elanike vajadusi rahuldav ühistranspordiühendus nii valla keskuse kui Tallinna linnaga

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

- 1. Pidada kohaliku omavalitsusega läbirääkimisi regulaarse avaliku bussiühenduse taastamiseks Rohuneemest Tallinna või kommertsliini sõidu- ja maksetingimuste ühtlustamiseks avalike liinidega.**
- 2. Teha vallavalitsusele ettepanek bussigraafikute tihendamiseks, seda eriti tööle ja kooli mineku aegadel, õhtustel hilisematel kellaaegadel ning nädalavahetustel.**
- 3. Uurida võimalusi ning teha kohalikule omavalitsusele ettepanek selliste busside liinile saamiseks, kuhu oleks võimalik lapsevankriga siseneda.**

Kommertsliin nr 260 on kallid sõiduvahendid neile, kes avalikel liinidel saavad soodustusi (peamiselt vanemad inimesed ja lapsed), samuti neile, kes peavad lisaks kommertsliinile veel igapäevaselt avalikke liine kasutama. Veel kümme aastat tagasi toimis Rohuneeme ja

Tallinna vahel regulaarselt (2 korda tunnis) ühistranspordiliin nr 114. Sellise avaliku bussiliini taastamine oleks ideaalne lahendus kõigile Rohuneeme, Püüsi ja Pringi ning osaliselt ka Haabneeme elanikele. Avaliku ühistranspordi liinide, graafikute, dotatsioonide ja sõidutrajektoride üle saab läbirääkimisi pidada kohalik omavalitsus.

6.1.4. Eesmärk 4: Püüsi küla sisetee liikluskorraldus arvestab kõigi elanike, eriti laste, turvalisust ning tagab 2013 õppeaasta alguseks parimad lahendused ja liikluse sujuvuse kõikjal, eriti kooli ümbruses

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

- 1. Kaardistada probleemsed kohad, kus vaja liikluskorraldust muuta. Koguda elanike ettepanekud. Töötada koostöös vallavalitsusega läbi erinevad alternatiivid ning viia sobivamad ellu.**

Kõige probleemsem liikluskorralduse mõttes on Püüsi Kooli ümbrus, kus liiklusskeem on ohtlik ja ebaturvaline koolis käivatele lastele ning häiriv kooli ümbruse elanikele. Liikluskorraldus kooli ümbruses tuleb lahendada koostöös kooli, hoolekogu, kooli ümbruse elanike ja vallavalitsusega.

6.2. Arengueelistus 2: Püüsi küla on atraktiivne korrastatud küla, nii loodust kui inimesi ja nende vajadusi arvestava mereranna ja rannapromenaadiga, supluskoha ja paadilautritega

Arengueelistus ja selle elluviimiseks vajalikud eesmärgid on kooskõlas teiste Viimsi valla arengut reguleerivate dokumentidega ja seal seatud eesmärkidega, sest Viimsi valla arengukava 7. eesmärk: Kvaliteetne ja turvaline valla teede- ja väikesadamate võrk sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse järgmiste ülesannete lahendamisele:

- jätkata koostöös riigi ja erasektoriga väikesadamate ning lautrite ehitust ja rekonstrueerimist, sadamat teenindatavate infrastruktuuride ehitamist

ning Viimsi valla arengukava 9. eesmärk: Atraktiivne, kohalikku pärandit väärtustav kultuurikeskkond ja mitmekesised vaba aja veetmise võimalused sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse järgmiste ülesannete lahendamisele:

- laiendada merega seotud vaba aja tegevusi ja mereäärseid puhkamisvõimalusi;
- mitmekesistada noorsootööd, avardada noorte ja täiskasvanute vaba aja sisuka veetmise võimalusi;
- arendada välja valla puhkealade ja spordiväljakute võrk, laiendada terviseradasid ja ehitada lastele mänguväljakuid;

Viimsi valla üldplaneeringu teemaplaneering „Lapsesõbralik Viimsi“ seab valla üheks oluliseks eesmärgiks pöörata erilist tähelepanu juurdepääsude tagamisele ranna-aladele ning ranna-alade korrastamisele. Viimsi ja Püüsi koolide õpilaste küsitlusest selgus, et üks peamisi põhjuseid, miks Viimsi lapsed oma kodukohta armastavad, on loodus ja meri. Teema-

planeering soovib kavandada kohti, kus noored saaks koos käia, kus oleks võimalik mängida palli või lihtsalt koguneda:

Soovitavalt peaks need paiknema võimalikult kesksel kohal, näiteks bussipeatuste, kaupluste läheduses, kus noored on harjunud käima ning kus nad liiguvad nagunii. Nn 'kogunemis-kohtade' loomine ei pruugi olla kallis ettevõtmine, mõnel pool piisaks ehk paari pingi, kiige, lõkkeaseme, väikse mäeküinka vms. tekitamisest, et koht tööle hakkaks. /teemaplaneeringust „Lapsesõbralik Viimsi“/

Eesmärgid küla arengukava 2. arengueelistuse saavutamiseks:

6.2.1. Eesmärk 1: Püüsi külal on aastaks 2016 korrastatud mereäärne puhkeala, kuhu on reserveeritud alad nii merelindudele kui puhkajatele ja suplejatele, lõkkeplatsile, paadilautritele ja veespordiharrastajatele

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

- 1. Viia läbi (hüdrogeoloogiline) uuring rannikualal ja Pandju laiul ning vajadusel keskkonnamõtjude hindamine. Vajadusel võtta Pandju laid ja seda ümbritsev ala kaitse alla. Koostada projekt, millega lahendada kogu mereäärse puhkeala kaitsmine, kasutamine, korrastamine, lautrite, surfiala ja lõkkekoha rajamine, inventari paigaldamine ning edaspidine korrashoid.**

Kuna Pandju ja selle ümbruse merelinnustiku uuring märgib, et ilma kaitsemeetmeid rakendamata on kontrollimatu inimtegevuse tagajärjel oht lindude pesitsusala hävinemisele, siis tuleb täiendavate uuringute alusel välja selgitada, millised võiksid olla lubatud tegevused nimetatud piirkonnas. Alles seejärel on võimalik hakata tegelema ranna-ala planeeringuga, mille kaudu saab leida kõiki huvigruppe rahuldava lahenduse. Kindlasti tuleb arvestada Rohuneeme kauplusega ja selle võimaliku laienduse ning kohvikuga, küla elanike kogunemiskoha ja lõkkeplatsi vajadusega, bussipeatuses ootajatega jne. Lahendada tuleb parkimise ja heakorra probleemid, pideva korrashoiu tagamiseks vajaminevad tegevused, ette näha kohad inventarile, prügikastidele, WC-le jms.

Püüsi külale ja selle elanikele on oluline, et ranna-ala oleks kõigile kasutatav. Ranna kaldal asuva küla jaoks on ebanormaalne, et puuduvad avalikud paadilautrid ning üldkasutatav supluskoht. Neid ja kogu ranna-ala korrastamise vajadust on üles tõstnud erinevatel kokkusaamistel külavanemaga, erinevates pöördumistes ning arengukava küsimustiku vastustes kokku väga paljud küla elanikud. Samal ajal on oluline, et rannal ja kaldal läbi viidavatesse tegevustesse suhtutaks rangelt, keskkonda säästvalt ja pikaajalise perspektiiviga.

- 2. Saavutamaks külla tänapäevasema kaupluse ja kohviku rajamine, tuleb teha koostööd Harju Tarbijate Ühistuga ning vallavalitsusega. Arutada ettepanekuid kaupluse ümbernimetamiseks.**

Külla suurema ja tänapäevasema kaupluse ning sinna juurde kohviku rajamist on soovinud paljud arengukava küsimustikule vastajad. Samuti on tehtud ettepanekuid Püüsi külas asuvale kauplusele uue nime leidmiseks, sest praegune nimi „Rohuneeme pood“ on eksitav. Kaupluse nimi võiks olla kas „Püüsi kauplus“ või „Pandju pood“. Suvel võiks kauplusekohviku ette vaatega merele olla paigutatud laud ja toolid vabas õhus istumiseks ning

kohvikus asuvat avalikku WC-d saaksid ka rannas puhkajad kasutada. Väljavõte ühest Püünsi elaniku kirjast:

„Päris ilus oleks ju, kui praegune muruplats kaupluse ees oleks piiratud romantilise aiaga ja selle sees lauakesed. Meie käime suvel lastega üle päeva poe juures jäätist söömas ja peame siiani kivi peal istuma...“

6.3. Arengueelistus 3: Püünsi küla külgneb avaliku puhkemetsaga, kus on aktiivselt kasutuses olevad üldkasutatavad terviserajad. Ala peab säilitama maastikukaitseala staatuse

Arengueelistus ja selle elluviimiseks vajalikud eesmärgid on kooskõlas teiste Viimsi valla arengut reguleerivate dokumentidega ja seal seatud eesmärkidega, sest Viimsi valla arengukava 9. Eesmärk: Atraktiivne, kohalikku pärandit väärtustav kultuurikeskkond ja mitmekesised vaba aja veetmise võimalused sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse muuhulgas järgmiste ülesannete lahendamisele:

- mitmekesistada noorsootööd, avardada noorte ja täiskasvanute vaba aja sisuka veetmise võimalusi;
- arendada välja valla puhkealade ja spordiväljakute võrk, laiendada terviseradasid ja ehitada lastele mänguväljakuid;

ning Viimsi valla arengukava 12. Eesmärk: Puhas keskkond, tasakaalustatud looduskasutus ja asulate kõrge miljööväärtus sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse muuhulgas järgmiste ülesannete lahendamisele:

- tagada loodusväärtuste kaitse, roheline võrgustiku ja selle osade, Natura 2000 alade ja kohalike looduskaitsealade säilimine ja hooldamine;
- suurendada inimeste keskkonnateadlikku käitumist ja vastutust säästva looduskasutuse eest.

Lisaks haakub arengueelistus valla rohevõrgustiku teemaplaneeringuga, millega Püünsi küla kõrval paiknev mets kinnitati maastikukaitsealaks ning rohevõrgustiku tuumalaks, kus on keelatud asfalteeritud teede rajamine ja ehitamine (välja arvatud viidad, laudteed, pingid, prügikastid, vaatlustornid ja kuni 20 m² suurused looduskeskkonda sobituvad hooned, samuti olemasolevate metsasihtide ja teeradade hooldamine ja laud- või pinnaskatendiga matka-, jooksu-, suusaradade rajamine), katastriüksuse sihtotstarbe muutmine (välja arvatud maatulundusmaaks või kaitsealuseks maaks).

Püünsi külas paiknevad rohevõrgustiku teemaplaneeringuga säilitatavateks haljastuteks määratud haljasalad, mida ka küla arengukava säilitatavatena ette näeb.

Arengueelistus 3 haakub ka teemaplaneeringuga „Lapsesõbralik Viimsi“, milles Viimsi ja Püünsi koolide õpilased oma vastustes väärtustasid oma kodukohta ja elukeskkonda samadest aspektidest, mida väärtustab küla arengukava. Nimelt, et see on asustustiheduselt maa ja linna vahepealne keskkond, et siin on puhas ja tervislik looduskeskkond, võimalus veeta vaba aega metsas ja parkides ning aktiivseks puhkuseks ja sportimiseks on loodud eeldused jalgrattateede ja matkaradade näol.

Eesmärgid küla arengukava 3. arengueelistuse saavutamiseks:

6.3.1. Eesmärk 1: Rohuneeme metsa-ala on terviklikult säilitatud maastikukaitsealana ja avalikult kasutatava puhkemetsana

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

- 1. Pidevalt ning järjekindlalt jälgida kõikvõimalikke arenguid, taotlusi ja algatusi, mis on seotud Rohuneeme metsa-alaga ning elukeskkonna kvaliteeti ohustava tegevuse korral koheselt reageerida.**

Rohuneeme metsa-ala on olnud viimase 10 aasta jooksul kinnisvaraarendajate kõrgendatud tähelepanu orbiidis. Sinna on soovitud rajada golfikeskusi, hobusekasvatust, SPA-sid ja elamurajoone. Püüsi, Kelvingi ja Rohuneeme ning kogu Viimsi elanikud on mitmeid kordi korjanud allkirju Rohuneeme metsa kaitseks. Eelmine suurem allkirjade kogumine toimus 2005. aastal, kui ühisavaldusele metsa kaitseks kirjutas alla veidi alla 2000 inimese ja viimane 2011. aasta detsembris, mil esitati vallavalitsusele 399 allkirjaga pöördumine. Lisaks on külavanema esimese ametiaasta jooksul tema poole pidevalt pöördunud küla elanikud, kes tunnevad muret Rohuneeme metsa hävimise ja risustamise või täisehitamise pärast. Täna arengud näitavad seda, et surve kinnisvaraarenduseks ei ole kadunud.

Samuti tuleb jälgida ja ohjata kooskõlastamata kaeve- ja pinnase ladustamistegevusi, mis võivad põhjustada metsa pinnasevete režiimis olulisi muutusi.

- 2. Teha pidevat koostööd Rohuneeme ja Kelvingi küladega ning maastikukaitseala valitsejaga metsa olukorra monitoorimisel.**

Rohuneeme mets ei kuulu ei Püüsi ega Kelvingi küla piiridesse. Samal ajal on Rohuneeme küla piiridesse jääv mets kõigile kolmele külale eluliselt vajalik:

- Esiteks elukeskkonna seisundit kaitsva metsana, mis kaitseb poolsaart tugevate meretuulte ja negatiivsete kliimatiliste mõjude eest;
- Teiseks peamiselt neile küladele aga ka kõigile kaugemalt tulijatele väga kõrge rekreatiivse väärtusega puhkemetsana;
- Kolmandaks on suures ulatuses maastikukaitseala staatuses olevas metsas terviklikult säilinud väärtuslik looduskeskkond, bioloogiline mitmekesisus ja säilitamist vääriivad ökosüsteemid; erakordne liigiline mitmekesisus; haruldased liigid, sh arvestatav kogus kaitsealuseid liike ja nende elupaiku.

Rohuneeme mets on väärtuslik kooslus, mida on vaja kaitsta ühiste jõududega. Eriti tähtis on koostöö kolme metsa ümbritseva küla vahel, sest neile moodustab mets olulise osa nende elukeskkonnast.

6.3.2. Eesmärk 2: Rohuneeme metsas on kõigile kasutatavad vabaõhudenähtavate terviserajad, mis on hooldatud, mida täiendatakse uutega ning milledele juurdepääsu võimalusi parendatakse pidevalt

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

1. Selgitada elanike arvamuse ulatus täiendavate terviseradade ning tervisespordi inventari rajamiseks ning edastada need ettepanekud vallavalitsusele.
2. Juhul, kui algatatakse uus detailplaneering terviseradade arendamiseks, osaleda planeeringumenetluses külaelanike poolsete seisukohtade ja ettepanekutega.

Täna on küll laekunud elanikelt ettepanekuid, et terviseradasid oleks vaja pikendada ja/või täiendada, kuid ei ole teada konkreetset soovid ning soovide tegelik kandepind külas. Teema vajab seetõttu laiemat ja põhjalikumat uurimist.

3. Teha koostööd suusaradade hooldajatega ning saavutada, et rajad oleksid pidevalt korras ja hooldatud.

Probleemne on suusarada kooli juurest metsa, mille osas on mitmetelt elanikelt nurinat laekunud: rada suudetakse sisse ajada tavaliselt alles veebruariks-märtsiks.

4. Selgitada välja võimalused Lasteaia kinnistule terviseradade, spordiväljakute ning seal Rohuneeme metsa pääsemiseks täiendavate jalgradade rajamiseks.

Lasteaia kinnistu, mis on vastavalt kehtivale Viimsi valla üldplaneeringule ette nähtud sotsiaal-, haridus-, tervishoiu-, kultuuri- ja spordiehitiste rajamiseks, seisab hetkel tühjana. Samas tunnevad küla elanikud puudust täiendavate spordi- ja mänguväljakute, võrkpalliplatsi, külakiige jms osas.

6.3.3. Eesmärk 3: Püüsi külas rohevõrgustiku teemaplaneeringuga määratud haljastud on väärtuslike haljasaladena säilitatud, vastavalt hooldatud ning kasutuses

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

1. Kõigil elanikel teha väärtuslike haljastute säilimiseks tihedat koostööd kohaliku omavalitsusega ning jälgida pidevalt haljasalade seisukorda ja seal läbiviidavat tegevust.

Selline seire on tegevus, mida ei jõua vallavalitsus üksi ilma elanike kaasabit teha ning igaüks on oodatud alati osalema. Nimetatud haljastud on vastavalt valla rohevõrgustiku teemaplaneeringule:

- haljastu nr 3: Ülase tänava parkmets koos tennise-, korvpalli- ja jalgpalliplatsiga
- haljastu nr 4: Püüsi küla rand
- haljastu nr 5: Viikjärv ja seda ümbritsev ala
- haljastu nr 6: Järve tänava haljasala
- haljastu nr 7: Kooli tänava haljasala

6.4. Arengueelistus 4: Püüsi külal on kvaliteetset ja konkurentsi-võimelist haridust pakkuv 9-klassiline kool ja piisavalt lasteaiakohti

Arengueelistus ja selle elluviimiseks vajalikud eesmärgid on kooskõlas teiste Viimsi valla arengut reguleerivate dokumentidega ja seal seatud eesmärkidega, sest Viimsi valla arengukava 5. Eesmärk: Valla asustussüsteemist lähtuv mitmekesine ning kvaliteetset haridust

võimaldav haridusasutuste võrk sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse muuhulgas järgmiste ülesannete lahendamisele:

- luua uusi lasteaia- ja koolikohti ja kindlustada haridusasutused kvalifitseeritud ja teotaheliste pedagoogidega;
- viia läbi rendipindade hanked haridusteenuste osutamiseks;
- tagada huvihariduse ja sporditöö mitmekesisus, teenuste kvaliteet ja kättesaadavus;

Eesmärgid küla arengukava 4. arengueelistuse saavutamiseks:

6.4.1. Eesmärk 1: Püüsis tegutseb aastaks 2014 korraliku, kõigile nõuetele vastava õppekvaliteediga 9-klassiline põhikool

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

- 1. Koostöös vallavalitsusega, kooli direktori ja kooli hoolekoguga leida parim lahendus 9-klassilise kooli kõigile nõuetele vastavaks edasitegutsemiseks Püüsis.**

Vaja on hiljemalt 2014. aastaks lahendada kooli ruumivajadused ning teostada juurdeehitused. Viimisi vallas koostamisel oleva haridusasutuste võrgu arengukava arvutuste kohaselt peab Püüsi Kool õppeaasta 2014 alguseks võtma vastu kõik oma piirkonna lapsed, vastasel juhul võib tekkida vajadus Viimisi Kooli kahte vahetusse üleminek. Loomulikult peab Püüsi Kool oma piirkonna õpilasi vastu võttes võimaldama neile konkurentsivõimelise ja nõuetele vastava hariduse koos kõigi vajaminevate õppeklassidega.

Püüsi Kool võiks edasi tegutseda kas ühe või mitme paralleeliga, kuid kindlasti ühes vahetuses. Pidevalt tuleb tõsta kooli pedagoogide kvalifikatsiooni ning teotahet – selle on kohalik omavalitsus omale eesmärgiks seadnud juba valla arengukavaga. Kooli nišiks võiks olla lisaks avatusele ja väikesele sõbralikule kollektiivile võimalikult individualiseeritud ja tugev õpe, mis põhineks mõistmise ja teadmise loomisele, mitte faktide pähetuupimisele. Kool peaks suutma oma väiksust ära kasutades areneda selliseks kooliks, mille lõpetajatel oleks reaalne võimalus kandideerida ka kesklinna tugeva õpikallakuga koolidesse.

Hetkel valitsev teadmatus kooli edasisest saatusest (räägitakse nii 6-klassilisest kui 9-klassilisest koolist) mõjutab juba lapsevanemaid oma lapsi suunama õppima teistesse koolidesse ning isegi külast lahkuma. 2011. aastal Püüsi Koolis läbi viidud lapsevanemate küsitluse tulemusel (osales 118 koolilapse ja 17 lasteaialapse vanemad) soovis 93% lapsevanematest kooli jätkamist 9-klassilisena. 2011. aastal Viimisi valla haridusvõrgustiku arengukava koostamisel läbi viidud küsitluse 108 Püüsigi seotud osalejast vastas 81 inimest, et on väga rahul põhikooli asukohaga Püüsis, 55 inimest, et on väga rahul kooli õppekvaliteediga (37 leidi, et kohati on probleeme, kuid üldiselt on rahul) ning 70 vastajat oli seisukohal, et ei toeta Püüsi Kooli muutmist 6-klassiliseks.

- 2. Koostöös vallavalitsusega, kooli direktoriga ja küla eestvedajatega leida võimalusi lastele avaramaks huvitegevuseks.**

Külavanemal, küla aktiivil ja loodaval küla MTÜ-l on vaja leida eestvedajad, kes teavad, oskavad ja tahavad tegeleda lastega ning arendada nende eestvedamisel laste huvitegevust külas.

6.4.2. Eesmärk 2: Püüsi külas on lasteaed, mis rahuldab vähemalt kõik oma küla lasteaiakohtade vajadused

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

1. Taotleda kohalikul omavalitsuselt Lasteaia kinnistule lasteaia ehitamine.

Küla poolt tuleb teavitada kohalikku omavalitsust elanike rahulolematusest seoses lasteaiakohtade vähesusega külas ning taotleda lasteaia rajamine konkreetselt sellel eesmärgil külas asuvale munitsipaalkinnistule.

6.5. Arengueelistus 5: Püüsi küla on aktiivne, turvaline ja sidus kogukond külakeskuse, ühistegevuste ja traditsioonidega, külas toetatakse ettevõtlikkust

Arengueelistus ja selle elluviimiseks vajalikud eesmärgid on kooskõlas teiste Viimsi valla arengut reguleerivate dokumentidega ja seal seatud eesmärkidega, sest Viimsi valla arengukava 3. eesmärk: Elanike kõrge kaasatus ja toimiv osalusdemokraatia kohaliku omavalitsuse erinevatel tasanditel ja vormides sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse muuhulgas järgmiste ülesannete lahendamisele:

- külaliikumise ja kogukonna arengule suunatud kohalike omaalgatuslike tegevuste toetamine, kodanikuühiskonna arengule kaasaitamine;

Viimsi valla arengukava 9. Eesmärk: Atraktiivne, kohalikku pärandit väärtustav kultuurikeskkond ja mitmekesised vaba aja veetmise võimalused sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse muuhulgas järgmiste ülesannete lahendamisele:

- mitmekesistada noorsootööd, avardada noorte ja täiskasvanute vaba aja sisuka veetmise võimalusi;
- arendada välja valla puhkealade ja spordiväljakute võrk, laiendada terviseradasid ja ehitada lastele mänguväljakuid;
- toetada külakeskuste väljaehitamist;
- toetada rannarahva kultuuripärandi kogumist, säilitamist ja tutvustamist;

Viimsi valla arengukava 11. Eesmärk: Turvaline elukeskkond sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse muuhulgas järgmiste ülesannete lahendamisele:

- toetada naabrivalve liikumist;

Viimsi valla arengukava 18. Eesmärk: Elanike tugev identiteet ning aktiivne ühistegevus sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse muuhulgas järgmiste ülesannete lahendamisele:

- toetada külakogukondade väljakujundamisele ja tugevdamisele suunatud tegevusi;
- toetada külates kultuuritraditsioonide teket ja juurutamist;

ning Viimsi valla arengukava 15. Eesmärk: Initsiatiivi, innovaativsus ja keskkonnasõbralik-kust väärtustav ettevõtluskeskkond sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse muuhulgas järgmiste ülesannete lahendamisele:

- toetada ettevõtluse tugistruktuuride tööd ja ettevõtjate nõustamist;

Eesmärgid küla arengukava 5. arengueelistuse saavutamiseks:

6.5.1. Eesmärk 1: Püüsi külas on aastal 2013 moodustatud küla MTÜ. Aasta jooksul toimub vähemalt kaks koolituspäeva, seminari või kohtumist täiskasvanutele

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

1. Taotleda vallavalitsuselt Püüsi Kooli ruumide tasuta kasutamist Püüsi elanike huvitegevuste tarbeks.
2. Luua Püüsi Küla MTÜ.

Püüsi küla toimivaks kogukonnaks kasvamiseks ei piisa ainult külavanema institutsioonist. Sidusa ning toimiva kodanikuühiskonna eelduseks on aktiivsete eestvedajate koondumine ning vabatahtlike ühenduste olemasolu kogukonnas. Ühendid saaksid olla eestvedajateks oma küla elanikele ning esindaksid oma liikmete või valdkonna ühiseid huve ja oleksid selle kaudu omakorda partneriks vallavolikogule ja vallavalitsusele.

3. Püüsi Kooliga koostöös luua küla infopunkt, kus hakkaksid toimuma regulaarsed kohtumised külavanema, küla MTÜ või nende esindajate ja küla elanike vahel.

Infopunkt võiks hakata toimima esialgu koolimajas.

6.5.2. Eesmärk 2: Püüsi külas on külakeskus, tegutsevad erinevad huviringid ning on palju võimalusi huvitegevusteks nii lastele, noortele kui täiskasvanutele

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

1. Luua külakeskus.

Edaspidise osas on vaja selgeks saada kõigepealt see, kas ja millal valmib uus lasteaia hoone ning seejärel leida parimad lahendused külakeskusele – kas külakeskus saab olema koolimaja ruumides või rajada uus lasteaed ühise hoonena koos külakeskusega. Mõeldav oleks ka Rohuneeme ja Püüsi ühise külakeskuse jaoks endise plekktaaratsehhi valla omandisse saamine või rentimine. Külakeskuses võiks lisaks kõigele muule olla avalik raamatukogu, millest küla elanikud tunnevad puudust, kuid mille jaoks hetkel koolimajas vastavad ruumid puuduvad.

2. Esialgu kooli, siis juba külakeskuse baasil korraldada eestvedajate, külavanema ja MTÜ algatusel erinevaid õpitubasid, koolituspäevi ja kokkusaamisi. Leida küla elanike seast võimalikke eestvedajaid: huviringide juhendajad, huvitegevuste organiseerijad.

Eestvedajatega koos tuleb leida parim viis külaelu elavdamiseks. Külavanemal, küla aktiivil ja loodaval küla MTÜ-l on vaja leida inimesed, kes teavad, oskavad ja tahavad tegeleda huviringidega ja koolituste ning muu ühistegevuse organiseerimisega.

Lisaks ühiste traditsioonide (jaanipäev, aastavahetus, talgud jne) korraldamisele on eesmärk aasta jooksul viia läbi vähemalt kaks koolituspäeva või kohtumist vastavalt elanike soovidele ja neid huvitavatel teemadel.

3. Välja töötada küla sümbolika: lipp, vapp jms.

Küla sümbolika leidmiseks tuleb külas välja kuulutada konkurss, millest saab osa võtta oma ettepanekutega iga küla elanik.

4. Luua infobaas oma küla elanike poolt pakutavatest toodetest ja teenustest.

See oleks info, mis kõigepealt liidaks ja ühendaks kogukonda. Lisaks on oma kodu lähedalt tarbitud teenus keskkonnasõbralik ning soosib kohalikku ettevõtlust ja väikeettevõtjaid. Selle infobaasi loomisega on juba algust tehtud.

5. Uurida nõudlust ja võimalusi loodavasse külakeskusesse kaugtöökeskuse loomiseks.

6. Kaasata küla arengusse EL struktuurifondide vahendeid, leida külast projekti- kirjutajaid.

6.5.3. Eesmärk 3: Aastaks 2014 on korrastatud Ülase tee äärsed spordiväljakud ning leitud võimalusi kooli väljakute paremaks kasutamiseks või täiendavate spordi- ja mänguväljakute rajamiseks

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

1. Rekonstrueerida ja korrastada Ülase tee ääres olevad spordiplatsid.

Püüsi küla mängu- ja spordiväljakute spordiplatsid Ülase tee ääres on amortiseerunud, spordiväljakute atribuutika tuleb uuendada ning väljakud varustada elementaarsete vajaminevate asjadega nagu prügikastid ja pingid istumiseks. Mänguväljakud vajavad hooajal pidevat hooldamist: jäätmekäitlust, heakorrastamist jne.

2. Vallavalitsuse ja kooliga koostöös leida võimalusi kooli juures olevate mängu- ja spordiväljakute paremaks kasutamiseks.

Püüsi Kooli juures olev korvpalliplats võiks olla avalikuks kasutamiseks ja külarahvale tasuta. Lisaks on kooli ümbrusesse võimalik paigutada veelgi mitmekesisemaid võimalusi pakkuvat atribuutikat: turnimis- ja ronimispuid, külakiik, rularamp vms.

3. Leida võimalusi külas uute spordiplatside rajamiseks.

Leida võimalusi avaliku võrkpalliplatsi rajamiseks kas kooli spordiplatside juurde või Lasteaia kinnistule.

6.5.4. Eesmärk 4: Püünsi küla on turvaline paik elamiseks. Paik, kus inimesed hoolivad üksteisest ja oma külast ning info liigub nii oma küla kui naaberkülade tegemiste osas. Aastaks 2014 on külal toimiv veebileht

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

- 1. Propageerida külas naabrivalve vajadust.**
- 2. Külavanema ja küla MTÜ poolt kaasata külaelanikke ühistesse tegemistesse ja üksteise märkamisse.**

Kuigi küla on kõigi sõnul turvaline paik, muudaks selle veelgi turvalisemaks liitumine naabrivalve piirkondadega. Ka tihedam suhtlemine, üksteise märkamine ja aitamine, muudavad kogukonda ühisemaks ja elukeskkonda turvalisemaks.

- 3. Kooli ruumides luua interneti kasutamise võimalus küla elanikele.**

Internetipunkt oleks suureks abiks igasuguse info levikul eakamate inimeste seas, kelle puudub kodus võimalus arvuti kasutamiseks. Koostöös kooliga organiseerida seda vajavatele küla elanikele arvuti kasutamise kursused.

- 4. Saavutada Viimsi Teataja kojukanne kõigile küla elanikele.**

Elanike poolt on tulnud informatsioon, et paljudele valla leht koju ei jõua. Teavitada puudustest vallavalitsust.

- 5. Luua kiire info liikumine, nii et igast algatusest, ideest ja probleemist saadakse tead õigeaegselt. Aastal 2013 luua küla veebileht, mis aastaks 2014 toimiks edukalt.**

Külas on juba toimiv meililist rohkem kui 130 liikmega. Loodud on internetipõhine Foorum. Külal on olemas teadetetahvlid ja postkast. Kõiki neid erinevaid infokanaleid aitab sidustada korralikult toimiv veebileht.

- 6. Küla arengut ja igapäeva puudutavates küsimustes tuleb teha tihedat koostööd kõigi naaberkülade ja valla teiste külade ning kohaliku omavalitsusega**

Püünsi küla probleemid haakuvad naaberkülade omadega ja paljude ideede elluviimine saab toimuda ainult või pigem koostöös naaberkülade elanikega. Püünsi külal on kindlasti vaja lisaks omale sidusa kogukonna kasvatamisele teha koostööd naaberkülade: Rohuneeme, Kelvingi ja Pringi küladega.

- 7. Uurida, koguda ja säilitada küla ajalugu ja kultuuripärandit**

Sellega juba tegeletakse, loodetavasti on peatselt uurimus kaante vahel. Oma küla ajaloo tundmine liidab kogukonda ja muudab seda ühtsemaks.

6.6. Arengueelistus 6: Püünsi küla on heakorrastatud küla, kus nii erakinnistud, aiatagused kui avalikus kasutuses olevad maa-alad on eeskujulikus korras

Arengueelistus ja selle elluviimiseks vajalikud eesmärgid on kooskõlas teiste Viimsi valla arengut reguleerivate dokumentidega ja seal seatud eesmärkidega, sest Viimsi valla arengukava 6. Eesmärk: Majapidamiste vajadusi rahuldav tehniline infrastruktuur sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse muuhulgas järgmise ülesande lahendamisele:

- sadevee käitlussüsteemi arendamine

ning Viimsi valla arengukava 12. Eesmärk: Puhas keskkond, tasakaalustatud looduskasutus ja asulate kõrge miljööväärts sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse muuhulgas järgmise ülesande lahendamisele:

- suurendada inimeste keskkonnateadlikku käitumist ja vastutust säästva looduskasutuse eest

Eesmärgid küla arengukava 6. arengueelistuse saavutamiseks:

6.6.1. Eesmärk 1: Püüsi küla on heakorrastatud küla, kus nii avalikud kohad kui koduaiatagused on hooldatud. Korraldatakse heakorrapäevasid või talguid

Osaliselt sisalduvad ülesanded heakorra eesmärgi saamiseks juba Arengueelistuse 2 all ning seda siis seotuna ranna-ala korrastamisega. Ülejäänud ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

1. Teha elanikele selgitustööd nii oma kinnistute kui nende ümbruse korrastamise vajadusest.
2. Viia sisse traditsioonilised talgud või küla heakorrapäevad oma kodude ümbruse ja terve küla heakorrastamiseks.
3. Teha koolis selgitustööd õpilaste hulgas puhtuse hoidmise vajalikkusest nii koolis kui avalikes kohtades.
4. Paigaldada rannapromenaadi äärde rohkem prügikaste.
5. Paigaldada Kooli teele prügikastid.
6. Nõuda Rohuneeme puhkeala hoonestusõiguse omanikult organiseeritud jäätmekäitluse korraldamist.
7. Paigaldada rannapromenaadile kogumiskastid koerte väljaheidete jaoks.
8. Teavitada järjepidevalt koerte omanikke sellest, et nende lemmikud ei tohi lahtiselt omapead ringi liikuda.
9. Teha ettepanek külla ühe avaliku pakendi ja klaastara konteineri paigaldamiseks.

6.6.2. Eesmärk 2: Püüsi külas on lahendatud pinnasevete äravoolu probleemid, heitvete jõudmine merre on välistatud

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

1. Koostöös vallavalitsusega ja erakinnistute omanike ning AS-ga Viimsi Vesi kaardistada probleemsed alad külas ning leida võimalused pinnase liigvete ärajuhtimiseks.
2. Koostöös vallavalitsuse ja AS-ga Viimsi Vesi selgitada välja heitvete merre jõudmise võimalikkus ning vajadusel võtta kasutusele vajalikud meetmed.

6.6.3. Eesmärk 3: Külas ei ole hooldamata mahajäetud kinnistuid, mis riivavad silma ning on lastele ohtlikud

1. Praegu kasutuna seisvatele tööstushoonetele tuleb leida uus rakendus.

2. Kinnistute omanikelt tuleb nõuda ka tühjalt seisvate kinnistute elementaarset hooldamist, et need ei muutuks prügimägedeks.

6.6.4. Eesmärk 4: Püüsi küla paikneb suurepärase elukeskkonnaga piirkonnas, kus taristud vastavad elurajoonide vajadustele

1. Mitte nõustuda uute elamualade rajamisega enne, kui on välja arendatud piirkonda toetavad taristud: korralik ühistranspordiühendus, piisavate kohtadega lasteaiad, nõuetele vastav kool, sadevete käitlussüsteemid, teed, kauplused jne.

Seda ettepanekut esitasid paljud külaelanikud. Vastasel korral kannatab kogu piirkonna elukeskkond. Viimsi valla arengukavas 2010 on märgitud, et 60% valla elanikest on seisukohal, et sisserände kasvu tuleks piirata, vastasel juhul hakkab seda piirama sotsiaalse ja tehnilise taristu mittevastavus elanike ja ettevõtete nõudmistele.

Väljavõte Viimsi valla arengukavast:

Selleks, et vältida inimkoormuse kasvust ning infrastruktuuride mahajäämusest tulenevaid tagasilööke keskkonnale, tuleb jätkuvalt kaasajastada infrastruktuure (eelkõige ühiskanaliatsioon, veepuhastus, kergliiklusteed, randade kaitse), lõpetada elamu- ja tootmisalade selline laiendamine, millega kaasneb valla ruumimustris rohealade suuremahuline vähenemine. Samuti tuleb täita vallale seadustega pandud kohustused haridus- ja sotsiaalhoolekandevaldkonna ning tehnilise infrastruktuuri, sealhulgas teede läbilaskevõime ja toimivuse tagamiseks. Vallavalitsuse kohustus on tagada alg- ja põhihariduse hea kättesaadavus. Jätkuvalt on päevakorras koolitranspordi parem korraldus. Tegeleda tuleb ühistranspordiga kogu valla territooriumil ja ka Tallinna suunal.

7. TEGEVUSKAVA

Tabel 4 Küla arengukava kokkuvõtlik tegevuskava ja finantseerimise allikad

Aeg	Tegevus, investeeringuobjekt	Vastutaja	Allikad
2013			
Jaauar	Küla üldkoosolek, küla arengukava esitamine üldkoosolekule,	Helen Lainjärv	Vabatahtlik töö
Jaauar - veebruar	Üldkoosolekul külaelanike seisukoha saamine kooli edasise saatuse osas ja vallavalitsusele edastamine	Külavanem	Vabatahtlik töö
Jaauar	Küla üldkoosolekul küla sümboolika konkursi väljakuulutamise	Külavanem	Vabatahtlik töö
Veebruar – märts	Küla arengukava kinnitamine	Külavanem	Vabatahtlik töö
Veebruar – märts	Küla MTÜ asutamine, eestvedajate väljaselgitamine huvitegevuse arendamiseks, veebilehe loomise algatamine	Külavanem	Osalustasud
Veebruar – märts	Tänavavalgustuse probleemsete kohtade kaardistamine ja tulemuste edastamine vallavalitsusele	Külavanem	Vabatahtlik töö

Veebruar – mai	Diskussioon Püünsi Kooli edasiste investeeringute osas vallavalitsusega	Külavanem, kooli hoolekogu	Vabatahtlik töö
Märts – aprill	Liikluskorralduse probleemsete piirkondade kaardistamine, ettepanekute läbitöötamine ja esitamine vallavalitsusele	Külavanem	Vabatahtlik töö
Märts – aprill	Kooli ruumide tasuta kasutamise taotlemine küla huvitegevuseks	Külavanem ja MTÜ	Vabatahtlik töö
Märts – aprill	Infobaasi loomine külas oma elanike poolt pakutavatest teenustest ja toodetest	Helen Lainjärv	Vabatahtlik töö
Märts – aprill	Viimsi Teataja kojukannete korrastamine – saavutada, et kohalik leht jõuaks igasse koju	Külavanem	Vabatahtlik töö
Märts – juuni	Püünsi-Kelvingi vahelise kergliiklustee rajamise võimaluste väljaselgitamine	Külavanem	Vabatahtlik töö
Märts – detsember	Ranna-ala uuringud, vajadusel mõjude hindamine, kaitse alla võtmise vajaduste kaalumine, detailplaneeringu algatamise taotlus ja edasine protsess	Külavanem	Valla eelarve + vabatahtlik töö
Märts – detsember	Harju Tarbijate Ühistuga ja vallavalitsusega läbirääkimiste pidamine ning elanike soovide edastamine seoses uue kaupluse ja kohviku rajamisega ning kauplusele uue nime määramisega	Külavanem	Vabatahtlik töö
Aprill – mai	Ühistegevuste ja traditsioonide algatamiseks laekunud ettepanekute kaardistamine, populaarsemate selekteerimine, nende ellu viimise võimaluste välja selgitamine	MTÜ	Vabatahtlik töö
Aprill – juuni	Spordi- ja mänguväljakute laiendamise ja korrastamise võimaluste kaardistamine ja ajakava koostamine	Külavanem ja MTÜ	Vabatahtlik töö
Mai	Küla meililisti eesmärk aprilli lõpuks 150 kasutajat	Esta Järv	Vabatahtlik töö
Mai	Heakorraldus	MTÜ	Valla eelarve + vabatahtlik töö
Mai – juuni	Infopunkti loomine kooli ruumidesse	Külavanem	Vabatahtlik töö
Mai – juuni	Rannapromenaadile prügikastide ja koerte väljaheidete kogumiskastide paigaldamine	Külavanem	Vabatahtlik töö
Mai – detsember	Bussiliikluse tihendamise ja parendamise võimaluste väljaselgitamine	Külavanem ja MTÜ	Vabatahtlik töö

Mai – detsember	Uue lasteaia rajamise või olemasoleva lasteaia laiendamise võimaluste, täiendavate spordiväljakute loomise võimaluste väljaselgitamine	Külavanem ja MTÜ	Vabatahtlik töö
Juuni	Küla jaanituli	Külavanem	Vabatahtlik töö
Juuni	Küla sümboolika kinnitamine	MTÜ	Vabatahtlik töö
Juuli	Ümber Püüsi küla jooks	MTÜ	Osalustasu, annetused
September	Naabrivalve liikumiste algatamine	Külavanem, MTÜ	Vabatahtlik töö
September – detsember	Küla ühisveevärgi ehituse eeldatav lõpp ja kokkuvõtete tegemine: kas teed on saanud asfaltkatte?	Külavanem	Vabatahtlik töö
November	Küla ajaloo kogutud materjalide tutvustamine Püüsi Kooli ruumides	Raivo Tomingas	Vabatahtlik töö
2014			
Jaanuar - detsember	Rannapromenaadi uuringute tulemused, detailplaneeringu protsess	MTÜ	Valla eelarve + vabatahtlik töö
Jaanuar	Küla üldkoosolek, külavanema tegevusaruanne	Külavanem ja MTÜ	Vabatahtlik töö
Jaanuar – aprill	Küla üldkoosolekul elanike arvamuste ja ettepanekute kaardistamine Rohuneeme metsa võimalike uute terviseradade ning täiendava atribuutika paigaldamise osas, läbirääkimine Rohuneeme külaga ettepanekute ellu viimise võimalikkuse osas	MTÜ	Vabatahtlik töö
Veebruar	Külakeskuse/noortekeskuse loomise algatamine	MTÜ	Vabatahtlik töö
Veebruar – aprill	Küla elanikele internetipunkti loomine	MTÜ	Valla eelarve, + vabatahtlik töö ja annetused
Märts – aprill	Koolitus- või kohtumispäev Püüsi koolis	MTÜ	Vabatahtlik töö
Märts – juuli	Sadevete probleemsete piirkondade kaardistamine ja info edastamine	Külavanem	Vabatahtlik töö
Märts – juuli	Heitvete merre jõudmise võimaluste väljaselgitamine ning likvideerimine	Külavanem	Valla eelarve +Vabatahtlik töö
Aprill – september	Koostöös vallavalitsuse ja AS-ga Viiksi Vesi sadevete probleemide lahendamise võimaluste väljatöötamine	Külavanem	Valla eelarve +Vabatahtlik töö
Mai	Heakorratalgud	MTÜ	Valla eelarve +Vabatahtlik töö

Juuni	Küla jaanituli	MTÜ	Osalustasud + vabatahtlik töö
Juuli	Ümber Püüsi küla jooks	MTÜ	Osalustasu, annetused
November	Koolitus- või kohtumispäev külakeskuses	MTÜ	Osalustasud + vabatahtlik töö
2015			
Jaauar	Küla üldkoosolek, arengukava läbi vaatamine ja muudatuste kinnitamine, külavanema tegevusaruanne	Külavanem ja MTÜ	Vabatahtlik töö
Jaauar – juuni	Rannapromenaadi detailplaneeringu kehtestamine, selle alusel projekti koostamine	MTÜ	Valla eelarve
Jaauar – juuli	Rannapromenaadi projekti kaasrahastamiseks EL struktuurifondidest projektikirjutaja otsimine külast ja projekti kirjutamine		Vabatahtlik töö, EL struktuurifondide vahendid
Märts	Koolitus- või kohtumispäev külakeskuses	MTÜ	Osalustasud, vabatahtlik töö
Aprill	Küla meililistis 200 kasutajat, küla Foorumis 50	Esta Järv	Vabatahtlik töö
Juuni – oktoober	Rannapromenaadi projekti elluviimine, ala korrastamine ja projekti alusel välja ehitamine	MTÜ	Valla eelarve, EL struktuurifondide vahendid, vabatahtlik töö
Mai	Heakorratalgud	MTÜ	Valla eelarve +Vabatahtlik töö
Juuni	Küla jaanituli	MTÜ	Osalustasud + vabatahtlik töö
Juuli	Ümber Püüsi küla jooks	MTÜ	Osalustasu, annetused
November	Koolitus- või kohtumispäev külakeskuses	MTÜ	Osalustasud + vabatahtlik töö
2016			
Jaauar	Küla üldkoosolek, külavanema tegevusaruanne	Külavanem ja MTÜ	Vabatahtlik töö
Märts	Koolitus- või kohtumispäev külakeskuses	MTÜ	Osalustasud + vabatahtlik töö
Mai	Heakorratalgud	MTÜ	Valla eelarve +Vabatahtlik töö
Juuni	Küla jaanituli	MTÜ	Osalustasud + vabatahtlik töö
Juuli	Ümber Püüsi küla jooks	MTÜ	Osalustasu, annetused
November	Koolitus- või kohtumispäev külakeskuses	MTÜ	Osalustasud + vabatahtlik töö

8. ARENGUKAVA SEIRE JA AJAKOHASTAMINE

Arengukava vaadatakse üle vastavalt vajadusele, kuid mitte harvemini kui üks kord kahe aasta jooksul küla üldkoosolekul, kus seda täiendatakse, täpsustatakse ja muudetakse. Kõik ettepanekud, mis jooksva aasta jooksul küla meililisti, küla postkasti või külavanemale laekuvad, kogutakse kokku ja arutatakse läbi küla üldkoosolekul.

Kasutatud materjalid:

1. Viimsi valla arengukava 2010
2. Viimsi valla üldplaneering 2000
3. Viimsi valla kooli- ja koolieelsete lasteasutuste võrgu arengukava (koostamisel)
4. Viimsi valla ÜP TP „Viimsi valla üldiste ehitustingimuste määramine. Elamuehituse põhimõtted“ 2005
5. Viimsi valla mandriosa ÜP TP „Miljööväärtuslikud alad ja rohevõrgustik“ 2009
6. Teemaplaneeringu „Miljööväärtuslikud alad ja rohevõrgustik“ KSH aruanne
7. Teemaplaneering „Lapsesõbralik Viimsi“ 2011
8. www.maaamet.ee
9. Püüsi Kooli veebilehekülg
10. A. Viidas, Viimsi ajalugu, 1992
11. Viimsi Vallavalitsuse statistika, elanikeregister
12. Äriregistri statistika
13. Harju Tarbijate Ühistu suuline informatsioon
14. Elanike küsitluse andmed, november-detsember 2012
15. Pandju laiu linnustiku aruanne, Meelis Uustal, 2012